

Pa Romu

Na popodalaina na leta

¹ Ara Paula kai nabulu ti Jisu Karisito, beto ko na Tamasa tu sa kukusiu ko qa tinoni tagarunuqu beto sa vilesiu isa ko qa vaqatania sa na nongoro jongana sa koko lame vei tana Tamasa.

² Na nongoro jongana api sa na Tamasa tu sa tei ule momoenia pa moa tu pana tadira na ona tinoni kokorotai isa vei sa pojai pa Kukuti Tabuna.

³ Ko na veveina na Tuna isa sa sa podo tinoni pana tutina i Devita na bangara sisa,

⁴ beto pana ona toa tinamasa sa sa taule votu pana negi sa na Tuna na Tamasa sisa tonai sa turu mule pana mate: isa si Jisu Karisito na oda Bangara.

⁵ Pana roiti sa roitinia i Jisu Karisito isa sa qe tekua agei sa na vairoqu vaialona beto qe tavile ko qe tinoni tagarunumei tana Tamasa ko qe vaqatania agei sa na Karisito, ko doru tinoni karovodi mai vasosoto beto mai vatabe ko mi tavalavata sa nisongona isa.

⁶ Beto agou pa gugusu pa Romu ba qu somana taanye tavitiria tu ira sa kukuria na Tamasa, ko kopira na ona i Jisu Karisito sagou.

⁷ Ara sa qa kutilao tamugou doru pa Romu, agou sa roroqugou na Tamasa beto sa kukunigou na ona tinoni isa.

Ara qa tepai ko na vairoqu vaialona beto na bule tana Tamasa na Tamada beto na Bangara i Jisu Karisito mi kole somana tamugou.

I Paula sa paranga jongana lao tana Tamasa

⁸ Momoe, pana roiti sa roitinia i Jisu Karisito qa boka paranga jongana laonia ara tana qua Tamasa sa na veveimiu agou doru, ura na miu rarange sa tei tavavakato tu pana vailivutaina na kasia gusu.

⁹ Na Tamasa, isa qa nabulunia pa doruna qua toa pana vareregena na nongoro jongana veveina na Tuna, sa gigilasiuona sa ara qake mumanigou sagou

¹⁰ doru totošo qa vavara. Qa tepa vivitigia ko kopira bi vamaľumia na Tamasa sa bi boka vado-goronisiu kai soana ko ba lame dogorogou mai sagou qau.

¹¹ Ura qa nyorogua vivitigi ovikigou ara sagou ko ma ianigou kaki vaivana tana Gagala, ko agou mu tavanegĩ pana miu rangena na Bangara qau.

¹² Ko tonai muna tavanegĩ poni sa agou beto ara tana mekarai vaitokai lao lame; ara mana tatoka pana rarange tamugou beto agou ba muna tatoka pana rarange taqu qau.

¹³ Ka visa tavitiqu, ara qake nyoguanigou ko bu mumania agou sa vei tei kubo totošo tu qa uana-nia ko ba lame dogorogou qau, ba qa tasuqutu tin-ganai ko sa kamua tu na totošo api. Qa nyorogua vagabalaria tugu vei sira kaki tinoni ketakoi ko mai tutia i Jisu Karisito qau, kai muqisi podeke vei qa tei roitinia tu pana tadira goto tinoni karovodi.

¹⁴ Ura ara sa na qua roiti tadira na tinoni Qiriki beto nake Qiriki, tadira na tinoni gigigalaidi beto tadira na pupugudi tugu vei sa sa koleona.

¹⁵ Ko sa vei isa sa ara qa ngangali vanaqitinia ko mana kemarania sa na nongoro jongana tamugou

pa Romu tugu vei.

Na nongoro jongana sa na neqi tana Tamasa

¹⁶ Ara qake keania sa na nongoro jongana na veveina na Karisito, ura isa tugu sa na neqi tana Tamasa qai taalonia ira doru tinoni qai vasosoto, momoe ira na tinoni Jiu beto ira na tinoni karovodi tugu vei.

¹⁷ Ura na nongoro jongana sa ulenia sa na tuvisi tana Tamasa, ko na tuvisi isa sa lame tonai sa rangea gu na Karisito sa na tinoni. Sa tei tapoja pikata tu pa Kukuti Tabuna sa pira sau, <<Na tinoni tuvisina mina toania na rarange,>> sau.

Ira doru tinoni qai kilu palea na Tamasa

¹⁸ Na kokora tuvisina tana Tamasa sa sa koko lagere vei pa noka ko sa raja pana tadira doru tinoni qai vavakeporea na Tamasa beto qai roitiniria na roiti ikikeredi; ira sa na dia soana ikikeredi qai suqutia na sosotona veveina na Tamasa ko sake tabata.

¹⁹ Ira qai boka gigila vakabere vatataleadia sa na Tamasa, ura na Tamasa mekana sa vadogoro vakabereniria nona uana sira.

²⁰ Ura ira nona uana paedi sa podalaina tu totonai sa roitinia na kasia gusu sa sa vatadogoroniria pana vinapodaka sa roitiniria. Ko doru sakasa qai ulenia na ona neqi kole jolana beto na ona toa tinamasa sa qai tei tabata vatatale tu, ko kepore sa kai tinoni mina boka paranga vei pira, <<Ara qake gigilai na Tamasa ko vei sa qake valavatia!>> minagu.

²¹ Qai gigilaidia ira sa na Tamasa ba qaike isongo vania na vinatarasae isa sa pada bilao tana Tamasa, beto ko kepore tugu bai isongo paranga jongana lao sa pana tana. Goto na dia roroquna veveina na Tamasa sa sa gua goboro sosoto beto na bulodi sa pugelia na rodomo ko qaike boka batia na sosoto.

²² Qai neneronia sa qai gigilaidia sa na Tamasa qarigu, ba qai gagale tuturu duduvili gu sa.

²³ Ko qai daidia vania na vinatarasae sa na Tamasa kole jolana, goto qai vatarasaeria tu sira na beku qai taroiti vei na tinoni maike kole jola, beto ko na bekudi na manugu tatava na manugu gavere made nenedi, beto ko ira na sakasava qai nyotolo.

²⁴ Qai tuturu duduvili sira na tinoni ko sa vei sa sa loa laoniria na Tamasa pana dia nyorogua lululasadi pa bulodi, ko qai roitinia ira sa na roiti vaivakeadi tonai qai mekarai vaivori lao lame mekadi.

²⁵ Qai dainiadia sa na sosoto tana Tamasa, goto na Tamasa seseke di tu sa qai nyoroguaniria. Ko qai vatarasaeria beto qai valavataria sira na vinapodaka tana Tamasa. Ko qaike madinia sa na Tamasa isa sa vapodakaria doru sakasava, isa sa pada mina tavatarasae kamua na kamua. Agua.

²⁶ Ko sa vei sa na Tamasa sa loa laoniria pana dia nyorogua vaivakeadi, ko ira na rereko qai vaivori lao lame tavitiria sira na rereko, isa nake uana kolena.

²⁷ Ko ira na marene ba qai loa pale tugu sa na uana kolena, goto qai vainyogua gu mekadi. Ko qai roitinia ira sa na roiti vaivakeadi ko qai vaivori

lao lame gu mekadi sira na marene. Ko sa vei sa qai gosoria tugu ira sa na vinakilasa na padana na dia sela.

²⁸ Ko qaike doro vaporeveveinaia ira sa vei bai kopunia pana roqudi sa na Tamasa, ko sa loa lao paleniria na Tamasa pana dia roroqu gua gob-oro di sira ko qai roitiniria gu ira sira na uana qaike garo pana dodoro tana Tamasa.

²⁹ Ko na dia toa sa pugeleria na doru sakasava qaike tuvisi, na ikeredi, na dodoro nyoroguaniria na dia sakasava goto tinoni, na vaivaikikerai lao lame, na kokono, na vaivamate tinoni, na vaikana, na vaipera, na nyonyorava, beto na ro-roqu vaikere paleria na goto tinoni. Qai pogoso valekogo seseke,

³⁰ qai poja vivikereria na goto tinoni, qai kanai na Tamasa, qai vaivapaleka, qai valavata muleniria mekadi beto qai paranga valalavatai, qai vapodo soana korega pana roiti votudi na roiti ikikeredi, beto qaike vataberia na tinadi na tamadi.

³¹ Kepore na dia tavagigala, qaike tarange pana dia paranga, na bulodi sa kokobania na vairoqu, beto qaike tokaniria na goto tinoni.

³² Qai gigilaidia sa na uana tuvisina tana Tamasa sa pojai sa ira qai toaniria na toa ikikeredi vevei inara sa na padadi mai tavamate tugu, ba qaike roitiniria gu mekadi sa na roiti ikikeredi beto qai beto gu, goto qai vajonganaria tugu vei sira qai roitiniria na sakasava vevei inara.

2

Na vaituti tana Tamasa

¹ Ko, qokolo, i sei sao ko qu juturia ira na goto tinoni? Ao qu juturia ira na goto tinoni sa kode munake boka tavavugasa tonai mina vaipitu na Tamasa. Ura tonai qu juturia na goto tinoni, poni sa mekamu tugu sa qu jutugo ura ao ba qu roitininria tugu sira na roiti ikikeredi qai roitininria ira.

² Taze tei gigila vataleoda tu gita sa na vaipitu tana Tamasa sa na koko lame veina pana tuvisi tonai sa pituria ira qai roitininria na sakasava ikikeredi vei aipira.

³ Qokolo, ko ao ba qu roitininria tugu mekamu sira tugu na sela qu jutuniria ira goto tinoni! Ko ai vei ao qu rorovea kode muna boka talegasania-mua ao sa na vaipitu tana Tamasa?

⁴ Ba palu qu vakepore veveinai beka sa na vairoqu lavata tana Tamasa beto na ona uana vei sake oqoqa tagigiri beto ko sa boka vera vamo-mosonigo na Tamasa. Quke gigilai tu ao sa na vairoqu tana Tamasa sa vei ko mi boka vagabaligo ao sau?

⁵ Ba qu korapa vapatua beto qu vaduduvilia na bulomu, ko qu korapa boka vaikamu tarinigo mekamu sa na vinakilasa muna gosoria pana rane tonai mina tadogoro votu sa na vaipitu tuvisina tana Tamasa.

⁶ Ura na Tamasa mina okoto tabaraniria na laona na dia roiti sira na tinoni.

⁷ Ira na tinoni qaike ngajunia na roiti jongana beto qai nyaqoa ko na Tamasa mi vaululuria na valavataria beto ko mai tekua na toa kepore vina-betona qarigu, sa na Tamasa mina vaniria na toa

jola.

⁸ Goto ira qai nyaqoa na dia nyorogua mekadi beto qai daidiania na sosoto goto qai tutia tu na dia soana seladi, sa na Tamasa mina vagosoroniria na ona vinakilasa manginina sira.

⁹ Ira doru tinoni qai roitinia isa sa sela sa mina vagosoroniria na tapata beto na vitigi takulanga, momoe ira na Jiu beto ira na tinoni karovodi tugu vei.

¹⁰ Goto ira qai toania na roiti jongana sa mina vaululuria na valavataria beto mina vaniria na bule, momoe ira na Jiu beto ira na karovodi tugu vei.

¹¹ Ura na Tamasa sake totoka kale.

¹² Ira na tinoni karovodi qaike isongia na Vavanau ti Mosese, ko qai sela beto qai mate tugu pana peguruna na Vavanau isa. Beto ira na Jiu qai isongia na Vavanau isa sa qai sela, beto na Vavanau tugu isa sa pituria.

¹³ Ura nake ira na tinoni qai nongoria gu na Vavanau sa qai tavatuvisi pa moena na Tamasa, goto ira tu qai tutia na Vavanau sa qai tavatuvisi.

¹⁴ Tonai ira na tinoni karovodi qaike isongia na Vavanau ti Mosese qai roitiniria pana dia uana kolena sa na sakasava pana Vavanau, poni sa sosoto qaike isongia tugu sa na Vavanau, ba sa kai muqisi podeke vei qai tei tutia tu ira sa na vavanau.

¹⁵ Na dia uana sa ulenia sa na roiti tana vavanau sa sa takuti gu pana bulodi, ko monanadi ba sa ulenia gu sisa, ura na dia rorove soku totooso sa toke muleniria beto kaki totooso sa totokeniria.

¹⁶ Ko aipira mina roiti vei sa na Tamasa pana rane tonai mina pituria sa na roroqu golomodi

tadira na tinoni, ko mina roiti vagore votua i Jisu Karisito sa na vaipitu tana Tamasa, mina vei puputa sa pojai na nongoro jongana qa taraenia ara.

Ira na Jiu ba qaike tutia na Vavanau

¹⁷ Ego ao qu visongonigo kai tinoni Jiu mekamu sa qu totoravusia na Vavanau ti Mosese beto qu vaqatania sa na tinoni tana Tamasa sao qugu.

¹⁸ Qu gigilai na nyorogua tana Tamasa beto qu boka vile pikataria sira na sakasava qai jongana jola, ura qu tavagigalai pana Vavanau sao.

¹⁹ Qu gigila vatalea sa mekamu sa kai tinoni vaitoni tadira na leleqadi, na kabere tadira pa rodomo,

²⁰ kai tinoni vavanau tadira na pupupugudi, beto kai tinoni vaivagigalai tadira qai melalunia na sosoto tana Tamasa, beto qu isongia na gigalai okoto vatalena beto na sosotona pana Vavanau.

²¹ Ego ko ao qu vagigalairia ira goto tinoni qugu, sa ai sa vei qu vagigalaigo tugu mekamu? Ao qu tarae, <<Muke iko!>> qugu, ba ao mekamu quke iko?

²² Ao qu paranga, <<Muke babarata! >> qugu, ba ao mekamu quke babarata? Ao quke tavaraguaniria ira na beku, ba ao mekamu quke ikoria na zelepade?

²³ Ao qu vavaqatania sa na veveina qu isongia na Vavanau, ba ao mekamu quke vakeporea sa na Tamasa tonai qu majai na Vavanau tana Tamasa?

²⁴ Sa sotona gu sa na Kukuti Tabuna tonai pira sau, <<Pana laemiu agou sa ira na tinoni karovodi

gai poja vivikeria sa na isongona na Tamasa,>> sau.

²⁵ Na pobe sa na vinagigila na tinoni tana Tamasa sao, ko vei bu kopunia na Vavanau poni sa na mua tapobe sa sa pore laena. Ba vei muneke tutia na Vavanau poni sa na mua tapobe sa sa vaitoto vei gu quke tapobe sao.

²⁶ Beto ko na tinoni karovona sake tapobe sa bi tutia na uana tuvisina sa nyoroguania na Vavanau, poni sa na Tamasa mina doro veinia kai tinoni tapobena sisa.

²⁷ Ko na tinoni karovona sake tapobe sa vei mina tutia na Vavanau poni sa mina tutinigo sao, ura qu isongia ao sa na vavanau takutina beto qu tapobe tugu ba qu majai na Vavanau.

²⁸ Nake isa gu sa tapobe na vultina sa na tinoni Jiu sosoto, beto nake sakasava sa taroiti pa peguruna gu na tini tinoni sa na ginuana sosoto na pobe.

²⁹ Goto isa tu sa vevei na tinoni Jiu pa bulona sa na tinoni Jiu sosoto, isa sa tapobe na bulona. Ko na roiti alepi sa na Gagala tana Tamasa tu sa roitinia, nake Vavanau takutina sa roitinia. Na tinoni vevei ina sa sa tekua na vinatarasae tana Tamasa tu, nake pana tana tinoni.

3

Na vaituti tana Tamasa sa tuvisi

¹ Ego ko na sa sa isongia na tinoni Jiu vei sa poreveveina jolania isa sa isongia na tinoni karovona? Babi sa poreveveina jola tugu sa na veveina sa tapobe na tinoni?

² E, kubo sakasava poreveveidi jola tugu sa isongia sa na tinoni Jiu! Momoe sa, ura pana tadira tinoni Jiu tugu qai tavagore vei sira na paranga tana Tamasa.

³ Ba ai sa vei sa? Ira kaki qai daidia vasosoto, ko ai vei na Tamasa minake kopunia na ona taringunguti sa vei ura ira qaike vasosoto?

⁴ Dai ko dai tugu! Qai tei tadogoro votu na gagale tinoni sesekedi gu sira doru tinoni, ba na Tamasa minake isongo tetea nona paranga. Kai muqisi podeke vei tugu sa pojai na Kukuti Tabuna sa pira sau,

<<Pana mua paranga muna tadogoro votu na tu-visimu sao, Tamasa;

beto muneke taleno sao tonai muna tutiniria ira na tinoni,>> sau.

⁵ Ba vei na roiti ikikeredi tu tadagita sa bai vakabere vavotu vatalea sa na tuvise tana Tamasa, poni sa na sa tanagu sa vei? Ai vei na Tamasa sa sela tonai sa vakilasagita sa gita tanagu? (Qa korapa paranga vei qai rorovea kaki tinoni sara!)

⁶ Dai ko dai tugu! Ura vei bike vakilasagita sa na Tamasa, poni sa ai mina vei mina boka pitua isa sa na kasia gusu tinoni sa vei?

⁷ Ba vei na sosoto tana Tamasa sa bi vapugele nyonyoa votua na vinalavatana na Tamasa tonai qake roitinia ara sa na sosoto tana Tamasa, poni ai sa vei qa korapa tu tapitu vei kai tinoni selaqu sara?

⁸ Ego mina vei poni sa pira gu taunia ropi, <<Ariagada ko ta roiti vivikere ko na jongana mi soni lame!>> tau? Sosoto, ira kaki tinoni qai tei

poja vivikeregei tu beto qai jutunigei sa agei qeu qarigu! Na padadi tugu ko mai tapitu sira.

Kepore kai tinoni sa tuvisi pa moena na Tamasa

⁹ Ego mu vainongoro vatale kopira. Ai vei agei na tinoni Jiu sa qe tuvisi jolaniria ira na tinoni karovodi? Bi mija tu iapeki! Ura agei qe tei vakabere momoea tu sa ira na tinoni Jiu beto na tinoni karovodi sa qai mekarai tapiu vaikamu gu pana kauruna na neqi tana na sela.

¹⁰ Na Kukuti Tabuna sa tei pojai tu sa pira sau, <<Kepore sosoto sa kai tinoni sa tuvisi,

¹¹ ke pore sa kame sa tavagigala,
ke pore kame sa nyaqoa na Tamasa.

¹² Ira doru qai balinga loa pale sa na Tamasa ko qai mekarai nyunyala waitakoi; ke pore sa kame bi roitinia na jongana, bi mija sosoto tu kame.

¹³ Na poporangadi sa vei na bevi tomate tarevan-gana, na meadi sa pugelia na nyonyorava, na paranga vaivamatedi qai vei na poizinina na dole ikerena pa kauru beberudi.

¹⁴ Na mangadi sa pugelia na leleve ikeredi beto na kokora.

¹⁵ Na nenedi sa abutu sisiqarai lao vaivamate,

¹⁶ na ngangangulu beto na mamata takulanga qai balanga vapovisi pana doru soana qai lekogoria,

¹⁷ beto qaike tavaraguania na soana bule.

3:12 Kera Vinatarasae 14.1-3; 53.1-3.
140.3. **3:14** Kera Vinatarasae 10.7.

3:13 Kera Vinatarasae 5.9;
3:17 Aisea 59.7-8.

¹⁸ Na madinia na Tamasa sake tomea na dia roroqu,>> sau.

¹⁹ Ego ko taze tei gigilaioda tugu gita sa doru sakasava qai takuti pana Vavanau sa qai takuti vaniria tugu ira qai tatoni pana Vavanau, ko kepore sa kai tinoni mina boka paranga beia sa na vaipitu tana Tamasa, beto ko ira doru tinoni pa kasia gusu sa mai oe lao pana vaituti tana Tamasa.

²⁰ Ego ko pana podeke roiti tutina na Vavanau sa kepore kai tinoni mina tadogoro vei na tuvisina pa moena na Tamasa, ura isa gu na manugu sa vagigilanigita na Vavanau sa na oda sela gu.

Na tuvisi sa koko lame vei pa rangena na Karisito

²¹ Ego ba kopira na soana sa vatuvisiria na Tamasa ira na tinoni sa sa tei bola votu tu, ba na tuvisi isa sake kole pana Vavanau goto pana goto soana tu. Ba na Vavanau beto ira na tinoni kokorotai ba qai tei vavakatonina tu sa na veveina na tuvisi isa.

²² Na Tamasa sa vatuvisiria pana moena mekana sira na tinoni tonai qai rangea i Jisu Karisito. Na Tamasa sa roitinia sa api pana tadiria doru qai vasosotoa na Karisito, ura kepore sosoto sa kai sa bi goto pana tadiria na Jiu beto na tinoni karovodi,

²³ ura ira doru tinoni sa qai sela beto gu ko qaike kamua sa na pada ululuna sa vakolea na Tamasa.

²⁴ Ba na vatuvisida gita taze vasosoto sa na ona vaivana isa sa koko lame vei pa ona vairoqu va-

ialona. Ko i Jisu Karisito sa pajuku teku mulenigita beto sa ruvatagita.

²⁵ Ko i Jisu sa sa vaivanania na Tamasa, isa na vavakukuvu sa garo ko na vulasadi ira na oda sela tonai taqe rangea isa sa nyoa na orunguna pa korosi. Na Tamasa sa roitinia sa api ko sa vabatinigita sa na ona soana sa vatuvisiniria ira na tinoni pa moena mekana. Pa moa qike oqa tagigiriniria ko qi dogoro vajola paleria sira na sela tadira na tinoni,

²⁶ ba kopira na Tamasa sake dogoro vajola paleria sira na sela tadira na tinoni ko gita taqe batia sa na ona tuvisi. Pana soana api na Tamasa sa ule vanigita sa isa mekana sa tuvisi beto isa sa vatuvisiria sira qai rangea i Jisu.

²⁷ Ko sa vei sa na sa pana oda popodeke mekada sa tana boka vaqatania gita? Bi julingai tu! Ai vei ira na tinoni mai boka vaqatania sa na Tamasa sa dogoro veiniria na tuvisidi ura qai tutia na Vavanau? Dai sosoto! Tonai gu qai rangea ira na Karisito sa qai tavatuvisi sira.

²⁸ Ura gita taqe tei dogoria tu sa na tinoni sa sa tavatuvisi pana moena na Tamasa tonai gu sa rangea na Karisito, nake pana ona tutidi na garunu tana Vavanau.

²⁹ Ba ai vei na Tamasa sa na Tamasa tadira na tinoni Jiu gu? Ai vei nake Tamasa tadira na tinoni karovodi tugu vei sisa? Dai, isa ba na Tamasa tadira na tinoni karovodi tugu vei.

³⁰ Ko na tei tagigilana tu sa isa gu sa na Tamasa sosotona, ko isa tugu mina vatuvisiria pana moena mekana sira na tinoni Jiu tonai qai rangea sa na Karisito beto ko ira na tinoni karovodi ba

sa vatuvisiria pa moena mekana tonai tugu qai rangea na Karisito.

³¹ Ko, ai vei taqe vakepore veveinaia gita sa na Vavanau ura kopira taqe tavatuvisi pana rarange? Dai ko dai tugu! Taqeke dogoro vagorea gita sa na Vavanau, goto kopira tugu sa taqe sori vaturua pa peso mauruna sa na Vavanau.

4

I Ebarahami sa tavatuvisi tonai sa vasosoto

¹ Ego ko kopira mu vainongoronia sa na soana sa tadogoro vei na tuvisina si Ebarahami isa na tite tamigei. Pana soana sa sa tavatuvisi sisa?

² Vei bi tavatuvisi pana moena na Tamasa ura sa roitinira na roiti jongadi si Ebarahami, poni sa bi boka vaqatania isa pana tadira tinoni sa nona tuvisi isa, ba pa moena na Tamasa bike boka vaqatania tugu isa sa na tuvisi isa.

³ Ura pira tu sau sa na Kukuti Tabuna,
<<I Ebarahami sa vasosotoa sa na Tamasa,
ko na Tamasa sa doro veinia na tinoni tu-
visina sisa,>> sau.

⁴ Na tei tagigilana tu sa na tinoni sa roiti sa sa tatabara tugu, ko na ona tabara sa sake tadogoro vei na vaivana goto sa tadoro vei na laona na ona roiti.

⁵ Goto na tinoni sake roitinia na roiti jongadi goto sa vasosotoa gu sa na Tamasa, isa sa boka vatuvisia na tinoni ikerena, poni sa pana ona rarange isa sa sa tadoro vei na tinoni tuvisina sa na tinoni isa.

⁶ Ko i Devita na bangara ba sa tei ulenia tugu sa na qeqera sa gosoria na tinoni sake roitineria na roiti jongadi ba na Tamasa sa doro veinia gu na tinoni tuvisina sisa. Pira sau si Devita,

⁷ <<Qai tamana sira na tinoni na dia roiti ikikeredi na Tamasa sa taleosoniria, beto na dia sela sa vapae paleniria isa!

⁸ Sa tamana sa na tinoni isa ira na ona sela na Bangara sake puku tutinia!>> sau.

⁹ Ego ko na qeqera sa ulenia i Devita api sa na dia gu ira qai tapobe, ba tadira qaike tapobe tugu vei? Taqe tei batiaoda tu gita pana Kukuti Tabuna sa i Ebarahami sa vasosotoa sa na Tamasa, ko pana ona rarange isa na Tamasa sa doro veinia na tinoni tuvisina sisa.

¹⁰ Ego ko ai totošo sa na Tamasa so dogoro veinia na tinoni tuvisina si Ebarahami? Totonai sa tei tapobe tu, ba totonai tu sa oqoro tapobe? Dai, nake pa liguna sa tei tapobe tu sa, goto totonai tu sa oqoro tapobe sisa.

¹¹ Ko pa liguna tu sa tadoro vei na tuvisina beto sa tapobe sisa, ko na pobe sa na vinagigilana gu sa tei tekua tu i Ebarahami sa na tuvisi isa tonai sa vasosoto totonai tu sa oqoro tapobe sisa. Ko sa vei isa sa i Ebarahami sa na tamadi ira doru qaike tapobe ba qai vasosotoa na Tamasa ko na Tamasa sa dogoro veiniria na tinoni tuvisidi.

¹² Beto ko i Ebarahami tugu vei sa na tamadi ira qai tapobe, ba nake pana mekana gu na ginuana vei ira sa na tinoni tapobedi sa, goto ira ba qai toania tugu sa na toa rarange isa na tamada i Ebarahami sa toania totonai tu sa oqoro tapobe.

4:8 Kera Vinatarasae 32.1-2.
Qelesia 3.6; Jekopi 2.23.

4:9 Popodalaina 15.6; Romu 4.3;

Na taringunguti sa lame tonai sa kole na rarange

¹³ Ego ko nake pana ginuana i Ebarahami sa tutia na Vavanau sa na Tamasa sa taringungutinia sisa beto isa na tinoni mina podo pana tutina i Ebarahami ko mai isongia sa na mana tana kasia gusu, goto na taringunguti isa sa lame totonai gu sa rangea na Tamasa ko sa tadoro vei na tinoni tuvisina si Ebarahami.

¹⁴ Vei ira gu qai tutia na Vavanau sa bai isongia sisa sa taringungutinia na Tamasa, poni sa na rarange tana tinoni sa sa kepore veveina beto na taringunguti tana Tamasa sa na goborona gu sa vei.

¹⁵ Na Vavanau sa ule votunia sa na vinakilasa tana Tamasa, ba ketakoi sa kepore na vavanau sa sa kepore tugu sa na maja paranga.

¹⁶ Ko na taringunguti sa sa lame pana tadira qai vasosoto gu, ura na Tamasa sa valame veinia na vaivana. Ko sa vei sa na taringunguti api sa tavalao nake tadira gu qai tutia na Vavanau, ba tadira tugu vei qai vasosoto vei sa vei i Ebarahami, isa na tamada gita taqe vasosoto.

¹⁷ Ko sa tei pojaiona tu na Kukuti Tabuna sapi, pira sau, <<Ara qa tei vilego tu sao ko muna vei na tamadi ira soku puku tinoni,>> sau. Ko na taringunguti sa vavagua pana moena na Tamasa, isa na Tamasa sa vasosotoa i Ebarahami. Ko isa tugu sa na Tamasa sa vatoa muleria ira na matedi beto sa boka kuku vapodakaria ira na sakasava qai oqoro podaka.

¹⁸ Ko i Ebarahami sa vasosoto ko sa kole vera vamaurunia sa na taringunguti totonai kepore kai

sa bi boka tavasosoto ura isa beto na maqotana sa qai tei baragoso na qoele tu. Ko sa tavaisongo na tamadi ira soku puku tinoni sisa, isa tugu vei sa pojai na Kukuti Tabuna, pira sau, <<Ira na mua koburu mai soku vei na seru,>> sau.

¹⁹ Sake rabeke pana ona rarange sisa ba sa dogoro vakaberia isa na tinina, ura sa tei tata kai gogoto aorona tu sisa ko sa tei baragoso tu beto i Sera ba sa egoro.

²⁰ Ba na taringunguti tana Tamasa sake ruarabeke vasekea sisa, goto sa neqi sa nona rarange ko sa vatarasaea tu sa na Tamasa

²¹ beto sa vagigila vatatalea sa na Tamasa sa isongia na neqi ko mina boka vagore votua na manugu sa taringungutinia.

²² Ko sa vei sa i Ebarahami sa tadogoro vei na tinoni tuvisina pana moena na Tamasa.

²³ Ego na veveina i Ebarahami sa tadogoro vei na tinoni tuvisina sa qaike takuti ko ti Ebarahami gu mekana,

²⁴ goto qai takuti ko tadagita tugu vei taqe tadogoro vei na tinoni tuvisida pa moena na Tamasa. Gita sa taqe vasosotoa na Tamasa isa sa vaturu mulea pana mate si Jisu na oda Bangara.

²⁵ Na Tamasa sa vamalumia ko sa mate sisa ura gita taqe roitiniria na roiti ikeredi, beto sa vaturu mulea ko sa vatadogoronia sa gita taqe tavatuvisi pana moena na Tamasa.

5

Na vuana taqe tekua na tuvisi pa moena na Tamasa

¹ Ego ko taqe tei tavatuvisi tu pa moena na Tamasa sa gita totonai taqe vasosoto, ko kopira taqe suvere bule tavitia gita sa na Tamasa ura na oda Bangara i Jisu Karisito sa tei roiti veinigita tu isa.

² Beto ko pana roiti sa roitinia na Karisito sa gita taqe tekua sa na vairoqu vaialona isa taqe korapa tugu isongia kopira beto ko taqe kemara qeqera ura taqe korapa vera gegelenia sa na Tamasa mina vadogoronigita nona vinalavata poreveveina.

³ Ba nake isa gu mekana, goto agei ba qe qera tugu vei tonai qe gosoria na tapata, ura qe gigilai sa na tapata sa vuania na turu vangaju,

⁴ na turu vangaju sa vuania na uana sa doro garo pana moena na Tamasa, beto ko na uana garona sa sa vuania sa na vera gegelenia isa mina vadogoronigita na Tamasa.

⁵ Ko na vera gegelenia isa mina vadogoronigita na Tamasa sa sake boka vatakulangagita, ura na Tamasa sa tei vuva votunia tu pana oda toa sa na ona vairoqu lame tadagita. Ko gita taqe gigilai sa na vairoqu api ura na Gagala Tabuna sa vanigita sa sa vagigilanigita.

⁶ Totonai tu taqe korapa munyala ko kepore oda boboka gita sa na Karisito sa mate vanigita pana toতোso tavilena tana Tamasa.

⁷ Sa tapata jola sa kai tinoni bi mate vania kai goto tinoni tuvisina. Ba palu kaki tinoni bai boka varene ko bai mate vania tugu kai tinoni jongana!

⁸ Ba na Tamasa sa tei vabatinigita tu sa na ona vairoqu mekana ko totonai tu taqe korapa tinoni selada gita sa na Karisito sa mate vanigita.

⁹ Ego ko pana orunguna isa taqe tei tavatu-

visi tu pana moena na Tamasa sa gita, ko kopira sa kabere vatatale gu sa na Karisito kode mina alogita pana vinakilasa tana Tamasa.

¹⁰ Tonai tu taqe korapa suvere kanai gita sa na Tamasa ba isa sa vaibulenigita pana matena na Tuna. Ko kopira ko na baere sosoto tana Tamasa sa gita, ko na tagigila vatalena sa isa kode mina alogita sa gita pana toa tana Tuna.

¹¹ Ba nake isa gu mekana sa, goto gita ba taqe kemara qequerania sa na roiti sa roitinia na Tamasa pana oda Bangara i Jisu Karisito, ura pana roiti tana sa kopira taqe tapoja na baere sosoto tana Tamasa sa gita.

Na mate sa lame vei pana ti Adama goto na toa sa lame vei pana tana Karisito

¹² Ego ko pana roiti tana kai tinoni, i Adama, sa na sela sa tome lame pana kasia gusu, ko na sela sa vuania sa na mate. Ko pana soana vei api sa na mate sa lame tadira doru tinoni, ura ira doru qai sela beto vei i Adama.

¹³ Na sela sa tei koleona tu pana kasia gusu sa totonai sa oqoro tavalame na Vavanau. Ba ketakoi sa kepore na vavanau, poni ira na tinoni qaike tajutu tariniria sira na dia sela ura kepore sa kai vavanau bi suqutia na sela.

¹⁴ Ba na tagigilana vatale sa na mate sa bangaraniria sira doru tinoni podalai tu ti Adama ko sa kamua ti Mosese isa sa valamea na Vavanau. Ko na mate sa bangaraniria tugu vei sira qai roitinia na maja paranga sa goto pana maja paranga sa roitinia i Adama, isa na kirena na Karisito sa tuti lame liligu.

¹⁵ Ba na maja paranga ti Adama sa sake vei na vaivana tana Tamasa, ko na vuadi qaike vaitoto. Sa sosoto tugu sa na vuana na maja paranga tana kai tinoni poni sa soku qai mate. Ba sa lavatana jola mutugu sa na vairoqu vaialona tana Tamasa beto na vaivana sa pugele nyonyoa tariria soku tinoni, ko na vaivana api sa lame vei pana vairoqu vaialona tana kai tinoni, i Jisu Karisito.

¹⁶ Beto ko na vaivana tana Tamasa sake vei na sela tana kai tinoni, i Adama. Ura na vuana na sela tai Adama sa qai tapitu sira na tinoni, ba na vuana na kubo maja paranga tadiria na tinoni sa sa lame sa na vairoqu vaialona beto na uana tuvisina.

¹⁷ Ego ko pana maja paranga tana kai tinoni sa na mate sa bangara, ko pana roiti sa roitinia na tinoni isa sa bangara sa na mate. Ba sa lavatana jola mutu sa na roiti sa roitinia kai tinoni, i Jisu Karisito! Ira doru qai tekua na vairoqu vaialona pugelena tana Tamasa ko qai tavatuvisi pa moena na Tamasa sa mai somana bangara tavitia i Jisu Karisito, ko pana roiti sa roitinia i Jisu Karisito mai boka bangara sira.

¹⁸ Ego ko pana kai maja paranga tana kai tinoni sa qai tagogorenia ko qai tapitu sira doru. Ko pana soana vei tugu isa sa pana kai roiti tuvisina tana kai tinoni sa ira doru qai boka tavatuvisi pa moena na Tamasa ko qai tekua na toa jola.

¹⁹ Pana roiti duduvili tana kai tinoni, i Adama, sa kubo tinoni qai tavatinoni sela. Ko pana soana vei tugu isa sa pana roiti vatabe tana kai tinoni, i Jisu Karisito, sa ira kubo tinoni mai tinoni tuvisi pa moena na Tamasa.

²⁰ Na Vavanau sa tavalame liligu ko ira na tinoni

mai boka doro pikatia ai koi vei lulasana na dia sela. Ba ketakoi sa gigiri na sela, poni na vairoqu vaialona tana Tamasa sa lavatana jola tugu.

²¹ Ko kai muqisi podeke vei na sela sa bangaraniria ko sa vamateria sira na tinoni, poni sa pana roiti sa roitinia i Jisu Karisito na oda Bangara sa na vairoqu vaialona ba sa bangaraniria ko sa vatuvisiria beto sa vaniria tugu na toa jola sira na tinoni.

6

Taqe tei mate loa pale tu na sela ko taqe toa pana tana Karisito

¹ Ego ko na Tamasa sa tei vanigita tu nona vairoqu vaialona sa gita taqe sela ko sa vei poni sa na sa tanagu sa vei? Ai vei palu ta laoda gu toania sa na toa sela ko mi tadogoro vakakabere sa na vairoqu vaialona tana Tamasa?

² Dai ko dai tugu! Taqe tei mate loa pale tu gita sa na sela, ko na sa laona mule tana kole toa laoda gu pana sela?

³ Muke mumania agou sa tonai taqe tapaputaiso lao pana ti Jisu Karisito, poni sa pana mate tana sa taqe tapaputaiso lao sa gita.

⁴ Ko gita sa taqe taborutoni tavitia isa tonai taqe tapaputaiso lao pana ona mate. Ko kai muqisi podeke vei na Karisito sa turu mule pana neqi lavata tana Tamada, poni sa gita ba ta toania na toa koregana.

⁵ Ko gita sa taqe tei tavaborutoni tavitia tu isa pana ona mate, ko sa vei sa gita ba kode tana mekarai toa tavitia tugu sisa tonai tana tavaturu mule vei isa.

⁶ Ego ko taqe gigilaioda sa na oda toa leluna sa tavasomana mate tavitia na Karisito pana ona korosi, ko na tinida sa nyoroguania na sela sa mi tapiara pale, ko gita take tavapinausu pana sela.

⁷ Ura na tinoni matena sa sa tei taruvata tu pana neqi tana sela.

⁸ Ko gita sa taqe tei mekarai mate tavitia tu na Karisito ko sa vei sa taqe vasosotoa sa kode tana kole mekarai toa tavitia tugu vei sisa.

⁹ Taqe gigilai sa na Karisito sa tei tavaturu mule tu pana mate ko minake mate ligu, ura na mate sake neqi jolania si Jisu.

¹⁰ Tonai sa mate sa sa matenia isa sa na sela tadira doru tinoni kai memeka totooso gu, beto na toa sa toania kopira sa sa toa vania na Tamasa.

¹¹ Ko pana soana vei tugu isa sa agou ba mekamiu sa mu dogoro veinigou na tinoni matedi qaike nyorogua sela, beto mu toa vania na Tamasa ura qu tei somana kole kame tavitia tu i Jisu Karisito sagou.

¹² Ego ko kopira muke vamalumia sa na nyorogua sela ko mi bangarania na tinimiu isa kode mina nyabo gu, kita vei ko mu roitiniria sira na nyorogua ikikeredi pana miu toa.

¹³ Beto muke vamalumu vania na sela sira na okokoto kokobu tinimiu ko mai tavaroititi pana roiti ikikeredi. Goto mu vania tu na Tamasa sa doruna miu toa, mu vei ira na tinoni qai tei tavatoa mule tu pana mate, beto mu vamalumu vania na Tamasa sira doruna na okokoto kokobu tinimiu ko mai tavaroititi pana roiti tuvisidi.

¹⁴ Na sela sa minake bangaranigou, ura agou sa quke tapiu pana tutina na Vavanau goto qu tatoni

pana vairoqu vaialona tana Tamasa.

Na pinausu pana roitina na tuvisi

¹⁵ Ego ko tonai tana dogoria sisa qa koni pojai ara, poni na sa tanagu sa gita? Ai vei palu ta laoda gu toania na toa sela ura tazeke tapiu pana tutina Vavanau goto taze tatoni pana vairoqu vaialona tu tana Tamasa sa gita? Dai ko dai tugu!

¹⁶ Ai vei quke gigilai tugu agou sa tonai qu vapinausu mulenigou lao tana kai bangara ko qu vatabea sisa, poni sa na ona pinausu tugu na tinoni qu vatabea sagou? Ko agou sa vei muna pinausu pana nyorogua tana sela sa kode na vuana muna tekua sa na mate tugu, ba vei muna vamalumugou mekamiu ko muna vatabea na Tamasa poni sa muna vuania tugu agou sa na toa tuvisina.

¹⁷ Ba agei qe paranga jongana jola lao tana Tamasa! Ura na totoaso qai jola pori agou qu tavapinausu tana na sela, ba kopira qu tei vatabea tu pana bulomiu sa na vaivagigalai qu tavagigalainia.

¹⁸ Ko qu tei taruvata tu pana sela ko kopira sa na ona pinausu mutu na tuvisi sagou.

¹⁹ Qa korapa paranga vavapodekenia na toa tadagita na tinoni sara ura agou pana miu rorove tinoni sa quke boka nongoro vakoititiria sira na vaivagigalai koridi. Pana totoaso qai jola pori qu vamalumuria sira na okokoto kokobu tinimiu ko qu sela beto qu tavapinausu pana roiti pajidi beto na roiti ikikeredi, ko qu roitiniria tu lalaomiu agou sira doru roiti ikikeredi. Ko pana soana vei tugu isa sa kopira ba mu vamalumuria sira na okokoto kokobu tinimiu ko mu tavapinausu pana

roiti tuvisina, ko mu toania sa na toa liosona pana tana Tamasa.

²⁰ Agou tonai qu pinausu tana sela, poni sa quke tapiunia agou sa vei bu roitinia agou sa na tuvise sa nyoroguania na Tamasa.

²¹ Ego ko na sa sira na vua jongadi qu vagavororia agou tonai qu roitiniria perangaina sira na roiti ikikeredi qai vakeagou kopira? Na vinaokotona ira na roiti ira ko na mate gu ke!

²² Ba kopira sa qu tei taruvata tu pana sela beto qu tei tavapinausu tu tana Tamasa sagou, ko na vuana qu isongia sa na toa liosona pana tana Tamasa, ko na vinaokotona sa na toa jola.

²³ Ura na tabarana na sela sa na mate tugu, ba na vaivana tana Tamasa sa na toa jola isa taze isongia gita tonai taze kole kame tavitia i Jisu Karisito na oda Bangara.

7

Na vavapada pana vaialava

¹ Ka visa tavitiqu, tamugou tugu qu gigilai na vavanau pana uana toa sa qa korapa paranga lao sara. Qu tei gigilaimiu tu agou sa na vavanau sa bangarania na tinoni tonai gu sa korapa toaona sa na tinoni isa.

² Ura mu doria tu kai vavapada api ko. Na rereko ivivana sa sa tasuqutu ko minake piaria sa nona vaialava lao tana marenena tonai gu sa korapa toaona sa na marenena. Ba tonai mina tei mate tu sa na marenena, poni sa na rereko sa taruvata pana vavanauna veveina na marenena.

³ Ko sa vei sa vei bi korapa toaona sa na marenena ko bi suvere tavitia kai goto marene sa

na rereko isa, poni sa mina tapoja na rereko babaratana sisa. Ba vei bi tei mate tu sa na mare-nena, poni sa sa taruvata pana vavanauna na marenena sisa ko mina boka vaialava liguona gu, ko totonai sa sake babarata sisa vei mina alavia kai goto marene.

⁴ Ego, ka visa tavitiqu, ko na Vavanau sa agou ba qu tei mate loa pale tu totonai sa mate sa na Karisito, ko kopira agou sa na ona tu na goto tinoni. Ko kopira agou sa na ona tu na Karisito, isa sa tavaturu mule pana mate, ko kopira gita ta boka vuania na vua jongana tana Tamasa.

⁵ Ura totonai tage toa tutiria gita sira na oda nyorogua mekada poni sa ira na nyorogua ikik-eredi sa sa ararianiria na Vavanau pana okokoto kokobu tinida, ko tage roitiniria gita sira na roiti ikeredi qai vuania na mate.

⁶ Ba kopira tage tei mate loa pale tu gita sa na Vavanau isa sa piugita. Ko kopira tage taruvata ko tage nabulunia sa na Tamasa pana soana korega tana Gagala, nake pana tutina na Vavanau, isa na soana leluna.

Na vavanau sa vabatinigita na sela

⁷ Ego ko tonai tana dogoria sisa qa koni pojai ara, poni na sa tanagu sa gita? Ai vei na Vavanau sa na kutana na sela? Dai ko dai tugu! Ba ara sa bake gigilai sa na sa sa na sela vei bi kepore na Vavanau. Ura ara bake gigilai sa na dodoro nyonyorogua sa sa sela vei bike paranga vei pira sa na Vavanau, <<Muke dodoro nyonyorogua,>> bikeu.

⁸ Ko tonai qa gigilai ara sa na garunu api poni sa na sela sa tekua na lolomo jongana tu ko sa araria vanyonyoroguanisiu doru kai sa sara. Ketakoi sa kepore na Vavanau poni sa na roiti votuna na sela sa sake taarariania.

⁹ Ara sa totonai qa kole toa perangana sa qake gigilai sa na Vavanau ko qake rorovea sa qa sela, ba totonai sa lame sa na garunu api poni sa qa koni dogoro vakakaberia ara sa na toana na sela pana taqu,

¹⁰ ko tonai qa batia sa na tinoni matequ gu sara. Ara qa batia sa isa tugu na garunu api bi vanisiu na toa sosotona, sa isa tugu sa vamatesiu sara.

¹¹ Ura tonai qa gigilai ara sa na garunu api poni sa na sela sa tekua na lolomo jongana ko sa vasianasiu sara, ko pana garunu isa na sela sa vamatesiu sara.

¹² Ego ko na Vavanau sa na liosona beto ko na garunu api sa na liosona, na tuvisina beto na jongana.

¹³ Ego ko ai vei na Vavanau isa na jongana sa sa vamatesiu sara? Dai ko dai tugu! Na Vavanau isa sa jongana sa vabatinisiu sara qa sela, beto ko na tinoni matequ sara ura qa sela. Goto na sela tu sa vamatesiu sara, ko na sela sa tabata votu vatale na veveina. Ko tonai sa lame sa na garunu isa ko qake vatabea ara, poni sa na sela sa tabata votu kai sakasava selana jola.

Na vaipera pana toa tana tinoni

¹⁴ Ura tage gigilaioda gita sa na Vavanau sa na lame veina pana Gagala tana Tamasa, ba ara na tinoni masa na orungu ko qa tavapinausu pana tana na sela.

¹⁵ Isa qa roroitinia qake gigila vatalea sara, ura ara qake roitinia sa isa qa nyorogua roitinia, goto isa tu qake tavaraguania sa isa tugu sa qa roitinia.

¹⁶ Ego ko vei ara qa roitinia sisa qake nyorogua roitinia, poni api sa ulenia sa ara qa vaegoa gu sa na Vavanau sa na jongana.

¹⁷ Ko nake pana qua nyorogua mekaqu ara sa qa roitinia sa na roiti ikerena, goto na sela tu sa kole pana taqu sa roiti veinisiu.

¹⁸ Ara qa gigilai sa kepore kai jongana bi kole pana taqu, isa pana qua toa sa tatoni pana qua nyorogua mekaqu. Ura na nyorogua roitinia na jongana sa sa koleona gu taqu, ba na boboka tu ko mana roitinia na jongana sa sa keporensiu.

¹⁹ Ko qake boka roitinia tu ara sa na jongana qa nyorogua roitinia, goto isa tu na ikerena qake nyorogua roitinia sa qa roitinia.

²⁰ Ego ko isa tugu qake nyorogua roitinia ara sa qa roitinia, ko sa vei sa sa kabereña gu sa nake pana qua nyorogua mekaqu ara sa qa roitinia sa na roiti ikerena, goto na sela tu sa kole pana taqu sa roiti veinisiu.

²¹ Ko ara qa batia kai neqi ikerena sa sa ban-garanisiu ara, ura tonai qa nyorogua roitinia ara sa na jongana, poni sa na ikerena gu sa kole pana taqu.

²² Pana buloqu sosoto qa qera vivitiginia ara sa na Vavanau tana Tamasa.

²³ Ara qa batia kai goto vavanau mutu sa korapa roiti pana okokoto kokobu tiniqu, kai goto vavanau isa sa kanai sa na vavanau qa vaegoa pana roququ. Ko na goto vavanau isa sa vapinaususi pana sela sa korapa roiti pana tiniqu.

²⁴ Kai tinoni nyunyunalana sosoto sara! I sei mina alosiu pana nyorogua tana tiniqu sa vamate-siu api?

²⁵ Ba qa vatarasaea na Tamasa sara, isa mina alosiu pana roiti mina roitinia i Jisu Karisito na oda Bangara! Ko ara mekaqu sa pana qua roroqu qa nyorogua nabulunia na Vavanau tana Tamasa, ba pana qua nyorogua pana toa tini qa tavapin-ausu pana neqi tana sela.

8

Na toa pana Gagala

¹ Ego ko kopira na Tamasa minake pituria na vakilasaria sira qai kole kame tavitia i Jisu Karisito.

² Ura na neqi tana na Gagala sa vanigita na toa tonai tage kole kame tavitia i Jisu Karisito sa tei ruvatigo tu pana neqi tana na sela beto tana na mate sao.

³ Isa na Vavanau ti Mosese sake boka roitinia ura na tinida gita sa tavamunyala pana sela, poni sa na Tamasa sa roitinia. Isa sa garunia sa na Tuna mekaina ko isa sa lame podo pana kai tini vevei tugu na tini tana tinoni sela beto ko na veveina na sela sa sa lamenia isa. Ko tonai sa lame poni sa vakilasia isa sa na sela tonai sa gosoria isa sa na vitigi pana toa tini,

⁴ ko na uana tuvisina sa nyoroguania na Vavanau sa kopira sa gore votu pana tadagita tage toania nake nyorogua ikikeredi pana oda toa goto na nyorogua tu tana na Gagala.

⁵ Ira qai toania na nyorogua ikikeredi tana na toa tini sa na sakasava ikikeredi tana toa tini sa qai

kole roroquria, goto ira qai toania na nyorogua tana na Gagala sa na sakasava tana Gagala sa qai kole roroquria.

⁶ Na juno roqu totonia na nyorogua ikikeredi tana na toa tini sa sa vuania na mate, goto na juno roqu totonia na nyorogua tana Gagala sa vuania na toa beto na bule.

⁷ Ko sa vei sa na tinoni sa juno roqu totonia na nyorogua ikikeredi tana na toa tini sa sa kanai sa na Tamasa, ura isa sake vatabea na Vavanau tana Tamasa, beto ko sa kepore tugu vei na ona neqi ko mina boka vatabe.

⁸ Ko ira qai toania sa na nyorogua ikikeredi tana toa tini sa qaike boka vaqerai sa na Tamasa.

⁹ Ba agou sa quke toania na nyorogua ikikeredi tana na toa tini goto qu toa vei tu sa tomlinigou na Gagala, ura na Gagalana na Tamasa sa korapa kole pana tamugou. Na tinoni sake isongia na Gagalana na Karisito, poni na tinoni isa sa nake tana Karisito.

¹⁰ Ko vei mina kole pana miu toa sa na Karisito, poni sa na tinimiu kode mai mate tugu ura sa kolea na sela ba na gagalamiu sa tei toa tu ura qu tei tavatuvisi tu pana moena na Tamasa sagou.

¹¹ Ba na Gagalana na Tamasa, isa sa vaturu mulea pana mate si Jisu, sa sa tei kole tu pana toa tamugou, ko na Tamasa kode mina vatoaria sa na tinimiu kode mai mate. Isa tugu na Tamasa sa vaturu mulea na Karisito pana mate sa isa tugu sa mina roiti vei api pana neqi tana Gagalana sa kole tamugou.

¹² Ego ko, ka visa tavitiqu, gita sa tadeke tapiunia na toa tini ko tabe kole toaniria sira na toa ikikeredi sa nyoroguania na toa tini.

¹³ Ura vei muna toaniria sira na nyorogua ikikeredi tana na toa tini, poni sa na mate tugu sa muna gosoria. Ba vei pana neqi tana Gagala muna vamateria agou sira na roiti ikikeredi tana toa tini, poni sa kode muna tekua agou sa na toa.

¹⁴ Ura ira doru qai korapa tatoli pana Gagalana na Tamasa sa ira tugu sa na tuna na Tamasa sira.

¹⁵ Agou ko na Gagala qu tekua sa sake vaivapinausu ko bu kole matagutunia mule na Tamasa. Goto na Gagala qu tekua agou sa isa sa teku pausugou pana tatamana tana Tamasa ko isa sa boka vaparanga veinigita pira lao tana Tamasa, <<Aba! Ao na Tamaqu!>> sau.

¹⁶ Na Gagalana mekana na Tamasa sa somana ule votunia vei sa pojai na gagalada gita sa gita sa na koburu tana Tamasa.

¹⁷ Ko kopira na koburu tana Tamasa sa gita ke, ko kode tana somana isongoria tugu sira na mana sa vakole kale vaniria na Tamasa ira nona tinoni. Ego ko kode tana somana isongoria sira na mana sa vakoleria na Tamasa ke, ko kode tana somana isongoria tugu sira na mana vei tugu na Karisito sa isongoria. Ko vei tana somana gosoria gita sa na vitigi tonai tana roitinia na roiti jongana sa vei na Karisito, poni sa kode tana somana tavalavata tugu sa gita.

Na vinalavata tadira na tinoni qai vasosoto

¹⁸ Ara qa vasosotoa sa na vitigi taqe gosororia gita pana totoaso kopira sa sake pada ko tana dogoro matagutuniria ura na vinalavata kode tana tekua gita sa na lavatana jola.

¹⁹ Doruna na vinapodaka sa korapa nyorogua vivitiginia beto sa korapa vera vatalenia sa na

totoso tonai na Tamasa mina ule votuniria sa ira na tuna sosoto.

²⁰ Ura na vinapodaka sa sa talevenia ko minake boka vagore votua sa na nyorogua tana Tamasa. Ko nake pana ona nyorogua mekana na vinapodaka sa sa vei isa, goto na Tamasa tu sa roiti veinia ura sa nyoroguania ko na vinapodaka mi kole vera gegelenia sau.

²¹ Ura kai rane na vinapodaka sa mina taruvata ko minake nyabo beto ko mina tekua isa tugu na vinalavata qai isongia ira na koburu tana Tamasa.

²² Taque tei gigilaioda tu gita sa podalai tu pa moa ko sa kamua kopira sa na vinapodaka doruna sa gosoria na vitigi ko sa mekarai kei, sa kole kei vei na rereko sa vivitigi ko sa tata vaivapodo.

²³ Ba nake vinapodaka gu mekana sa sa kei, goto gita taqe isongia na Gagala Tabuna, isa sa vei na kobuna momoe na vaivana tana tekua vuka risa, ba taqe korapa tugu kei pana leoda tonai taqe korapa gegelenia sa na totooso tonai na Tamasa mina teku pausugita beto mina ruvatia pana sela sa na tinida.

²⁴ Ko podalai tu tonai taqe taalo sa taqe kole vera gegele sa gita, ba na sakasava sa tei ta bata tu sa sake tavera gegele. Ura i sei sa kole vera gegelenia mule na sakasava sa tei batia tu?

²⁵ Ba vei na sakasava taqe oqoro batia sa taqe korapa vera gelenia, poni sa taqe turu vangaju tonai taqe gele vatatalenia gita sisa.

²⁶ Ko pana soana vei tugu na oda vera gegele sa vamauru poni sa na Gagala ba sa lame tugu somana tokanigita tonai taqe munyala. Taqueke gigilai ai sa na tuvisina tana vavara vei gita, ba na

Gagala Tabuna mekana sa vavara tokanigita pana kei vitigi sake boka tapoja pikata pana paranga.

²⁷ Ko na Tamasa isa sa tiro kamua na bulo tinoni sa gigilaiona sa na sa sa na roroqu tana Gagala, ko na Tamasa sa gigilai sa na Gagala sa vavara tokaniria sira na tinoni tana Tamasa pana soana vei sa nyoroguania na Tamasa.

²⁸ Ko gita taqe gigilai sa tadira qai roroqua na Tamasa sa isa sa roitiniria doru sakasava pana soana sa votua na jongana, ko sa roiti vei inara sisa pana tadira sa kukuria ura isa sa na ona nyorogua isa pana tadira.

²⁹ Ko ira sa tei gigilariaona tu perangana, sa ira ba sa tei vileria tu perangana ko kode mai tekua sa na uana tana Tuna mekai, ko na Tuna mekai sa sa vei na marene podo kimanaqe goto ira sa na boko tasina marene.

³⁰ Ko ira sa tei vileria tu perangana sa ira ba sa tei soruria tu, ko ira sa tei soruria tu perangana sa ira ba sa tei vatuvisiria tu pa moena mekana, beto ko ira sa tei vatuvisiria tu pa moena mekana sa ira ba sa tei valavataria tu.

Na vairoqu tana Tamasa

³¹ Ego ko na sa tanagu sa gita tonai tana dogororia sira doru sakasava sa roiti vanigita na Tamasa aipira. Na Tamasa sa tei roiti vanigita tu, ko i sei mina boka vakilasagita sa vei?

³² Na Tuna tu mekana ba sake aru mulenia goto sa valageria ko sa mate vanigita gita doru, ko ai vei kode minake boka vatamo vanigita mutugu sira doru vaivana jongadi?

³³ I sei sa mina pitugita pa moena na Tamasa ko mina boka vakilasagita gita na tinoni ta viledi

tana Tamasa? Ura na Tamasa tu mekana sa sa tei vatuvisigita tu pa moena mekana sa gita.

³⁴ I sei sa mina boka jutunigita qai ogoro tavu-lasa noda sela sa gita minagu? Ura i Jisu Karisito tugu mekana sa sa matenigita, ko sa turu mule, beto ko isa tugu sa sa togo pa kale matuana na Tamasa, ko isa tugu sa sa korapa vavara tokanigita gita.

³⁵ Bi mija sosoto tu sa kai tinoni babi kai sakasava mina boka pikata palenigita gita pana vairoqu tana Karisito. Tonai tu taqe gosoria na tapata ko taqe takulanga, tonai taqe takomiti ura taqe rangea na Karisito, taqe gosoria na songe, sa keporenigita na poko, taqe gosororia na sakasava vaivamatedi, babi tabe tavamate tu, ba na Tamasa sake beto roroqugita sa gita.

³⁶ Na tapata taqe gosororia aipira sa qai tei tapojadi tu pa Kukuti Tabuna, tonai pira sau,

<<Tamasa, na mua tinoni ao sagei ko sa vei sa ira na goto tinoni qai nyorogua vamategei doru totooso,

qai dogoro veinigei na padamei sa mene takubolo vei gu na sipi,>> sau.

³⁷ Ba tonai taqe tomeria sira na tapata aipira sa gita taqeke tavakilasa goto sa vavarenegita tu na Karisito isa sa roroqugita.

³⁸ Ara qa vagigila vatalea sa kepore sosoto sa kai sa mina boka pikata palenigita pana vairoqu tana Tamasa. Nake mate babi na toa, nake ira na mateana babi ira na bangara pa vavagalo eqa, nake sakasava pana totooso kopira babi na

sakasava vuka risa, nake ira qai isongo gogoto neqi pana kasia gusu api,

³⁹ nake ira pa narena na kasia gusu babi ira pa kauruna na kasia gusu, sa mai boka pikata palenigita gita pana vairoqu tana Tamasa isa sa tabata votu pana ti Jisu Karisito na oda Bangara.

9

Ira na tinoni Jiu qai kilu pale na Karisito

¹ Na sosotona sa ma pojai ara kopira ura ara sa qa tei kole kame tavitia tu na Karisito. Qake seseke sara, ko na monanaqu sa tatoni pana Gagala Tabuna ba sa ulenia sa ara qake korapa seseke.

² Ma pojanigou gu sa na mamata takulanga qa isongia ara na veveidi ira na turaqu sa sa lavata jola beto na vitigi sa kole pa buloqu ara sa sa kepare vinabetona!

³ Qa nyoroguania sa vei ba boka sa ara mekaqu ba taleve pale beto ba tapikata pale pana tana Karisito, vei pana roiti vei isa sa ira na turaqu sosoto pana toa masa na orungu mai boka vasosotoa na Karisito.

⁴ Ira sa na bubutu Izireli, beto ko na Tamasa sa tekau pausu veiniria na tuna, beto ko ira tugu sa sa vabatiniria nona malakapi, beto ko tadira tugu sa na Tamasa sa roitiniria nona vinaego, ko ira tugu sa qai tekua na Vavanau, ko ira tugu sa qai tavagigalainia na vinatarasaena na Tamasa. Beto ko tadira tugu sa na Tamasa sa valameria nona taringunguti,

⁵ ko ira tugu sa qai podo lame vei pana tutidi ira na kuta tamadi pa moa, beto ko pana bubutu tugu tadira sa podo lame vei na masa na orungu sa na

Karisito, isa sa na Tamasa sa bangaraniria doru sakasava, ko mi tavatarasae kamua na kamua. Agua.

⁶ Ego sa sosoto tu sa ira soku tinoni Izireli sa qaike vasosotoa sa na Karisito, ba inara qai vei ira sa sake ulenia sa na taringunguti tana Tamasa sake gore votu. Na taringunguti tana Tamasa sa tei gore votu tu, ba ura nake ira doru qai podo lame vei na tinoni Izireli sa qai tadoro vei na tinoni Izireli sosoto tana Tamasa.

⁷ Beto ko nake ira doru tugu qai podo tuti lame vei ti Ebarahami sa na koburu sosoto ti Ebarahami pana moena na Tamasa. Goto pira tu qiu sa na Tamasa pana ti Ebarahami, <<Pana ti Aisake tu mina tavaisongo sa na tutimu ao,>> qiu.

⁸ Ko na ginuana isa sa pira gu sa vei, nake ira qai podo pana nyorogua tana tinoni sa na koburu tana Tamasa, goto ira tu qai podo pana taringunguti tana Tamasa sa qai tadoro vei na tutina i Ebarahami.

⁹ Ura pira tu qiu sa na taringunguti tana Tamasa pana ti Ebarahami, <<Papada toতোসো vei tugu api na aoro lame ina sa mana mule lame ko totonai sa na maqotamu i Sera mina vaporea kai tumu marene,>> qiu.

¹⁰ Ba nake isa gu mekana sa na vinapapada, goto i Ribeka ba sa bogataniria tugu sira karu koburu pa liguna sa puta tavitia i Aisake isa na tamada gita.

¹¹ Ba tonai tu qai oqoro podo babi tonai tu qai oqoro roitinia kai sakasa jongana babi na ikerena ira karu tamatasi, poni sa vei ko mi vatadogoronia

sa na ona vivile sa na vuana gu na ona nyorogua mekana gu,

¹² ko na vivile isa sa sake koko lame vei pana dia roiti jongana goto sa koko vei gu pana tana Tamasa mekana isa sa vileria sau sa na Tamasa, poni sa pira sau ti Ribeka, <<Na podo moana tu sa mina nabulunia sisa pa ligu,>> sau

¹³ Ko na tei tapojana tu pa Kukuti Tabuna sa pira sau sa na Tamasa,

<<I Jekopi sa qa roroqua,

goto i Isoa sa qake tavaraguania,>> sau.

¹⁴ Ego ko na sa tanagu sa gita sa vei? Na Tamasa sake tuvisi totonai sa vileria gu ira sa nyorogua vileria tanagu? Dai ko dai tugu!

¹⁵ Pira tu sau sa na Tamasa pana ti Mosese, <<Mana roroqu tokania isa qa roroqu tokania, beto mana roqua isa qa roqua,>> sau.

¹⁶ Ego ko sa kabere gu sa na vivile tana Tamasa sa nake vuana na nyorogua babi na popodeke tana tinoni, goto na vuana gu na vaitokai tana Tamasa pana tadiria qai vaivasevi.

¹⁷ Ko pira mutu sau sa na Kukuti Tabuna pana ti Pero, <<Na ginuana qa vabangaranigo ara ao sa vei ko ma vatadogoronia na qua neqi tonai mana varoitigo ao qau, beto ko vei ko na isongoqu mi tavavakato doru eqa pa kasia gusu qau,>> sau.

¹⁸ Ko na Tamasa sa roroqu tokania sisa sa nyorogua tokania, goto isa sa nyorogua vaduduvilia sa sa vaduduvili palea.

Na kokora beto na vairoqu tana Tamasa

¹⁹ Ko kame agou bi paranga lame vei pira pana taqu, <<Ko vei doru sakasa sa qai taroiti vagore votu pana nyorogua gu tana Tamasa poni sa doru sakasa taqe roitinia gita sa sa tutia gu na nyorogua tana Tamasa sa vei, ko ai sa vei na Tamasa sa tokea tu ropi na tinoni sa sela sa vei? Ura i sei mai tu sa tei raja kokolosia tu sa na nyorogua tana?>> biu sa kame.

²⁰ Qokolo, goto i sei sao qu korapa tokea na tolinia na Tamasa? Ai vei na raro patu mina boka paranga karovia tu na tinoni sa korapa roitinia ko pira minagunia, <<Ai sa vei ko qu roiti veinisiu tu api?>> minagunia tu?

²¹ Na tinoni gu sa roitinia na raro patu sa sa gigilai sa ai mina varoiti veinia sa na peso roroitini raro. Ko pana kai kipa peso isa mina boka roitiria karu raro, ko kai raro mina tavaroitia pana roiti poreveveidi goto kai raro mina tavaroitia pana roiti nake poreveveidi.

²² Sosoto na Tamasa sa nyorogua ulenia sa isa sake tavaraguania sa na sela beto sa nyorogua vatadogoronia sa isa koleona ona neqi, ba sa mavo vera vamomosoniria sira qai vakokorai beto ko qai talevenia ko mai gosoria na vinakilasa,

²³ ko vei ko mi vatadogoronia sa na ona neqi lavata pana tadira sa roroqu tokaniria beto sa vanaqitiria perangana tu ko mai somana isongia sa na malakapi tana pa noka.

²⁴ Ko gita sira na tinoni sa kuku tekugita isa, ko nake gita Jiu gu mekada ba ira na tinoni karovodi tugu vei,

²⁵ vei sa tei pojai tu na Tamasa pa kukuti ti Hosea, pira sau,

<<Mana giganiria na qua tinoni sira nake qua tinoni,
beto ira qake roroquria sa mana giganiria na tinoni qa roroquria,>> sau.

²⁶ Beto pira sau mutu,

<<Pana ia qai tagigala <Agou sa nake qua tinoni> sau,
sa ketakoi tugu sa mai tagigala na tuna na Tamasa toana,>> sau.

²⁷ Goto na veveidi ira na tinoni Izireli, pira sau si Aisea,

<<Qai mota vei tugu na nagasa pa poanana sira na tinoni Izireli,
ba ira ka vivisa gu sa mai taalo.

²⁸ Ura isa vei sa tei pojai tu sa na Bangara kode minake ruavo vaokoto vatalea sa na ona vinakilasa pana tadira na tinoni pa peso,>> sau.

²⁹ Ko kai muqisi podeke vei tugu sa tei korotonia tu i Aisea pa moa tu sa,

<<Vei na Bangara vivana jola bike loa pale vanigita kaki tinoni,
poni sa tabe tei tapiara imete beto vei tu ira pa Sodomu beto pa Qomora sa gita,>> sau.

Ira na tinoni Izireli beto na nongoro jongana

³⁰ Ego ko pira gu sa vei na ginuana sa. Ira tu na tinoni karovodi qaike nyaqoa na tuvisi sa qai tekua sa na tuvisi, ko na tuvisi isa sa qai tekua ira ura qai vasosotoa na roiti sa roitinia na Karisito.

³¹ Goto ira na tinoni Izireli qai nyaqoa na vavanau mina vatuvisiria sa qai oqoro tu teku vato-gai sa na tuvisi isa.

³² Ai sa vei sa ko qaike tekua tu na tuvisi? Ura qaike nyaqoa ira sa na Tamasa mi vatuvisiria pana dia vinasosotona na Karisito, goto qai nyaqoa tu ira sa ai vei ko mai tavatuvisi pana dia roiti jongadi.

³³ Ko qai vei gu isa sa tei pojai tu na Kukuti Tabuna sira, tonai pira sau,
<<Vainongoro! Qa vakolea pa Zaione ara sa kai patu vaivavukelena,
isa kai patu vaivatatupe lavata.
Ba na tinoni sa vakolea nona rarange tana sa minake isongo tavakea podeke,>> sau.

10

¹ Ka visa tavitiqu, na qua kuta nyorogua pa buloqu beto na qua vavara lao tana Tamasa sa vei ko bai taalo sira na bubutuqu sosoto qau.

² Ara qa vagigila vatalea sa ira qai ngangali nyaqo vivitigia sa na Tamasa, ba nake pa gigalai sosotona qai nyaqonia sisa.

³ Ura qaike doro gigalia ira sa na soana vei na Tamasa sa vatuvisiria ira na tinoni beto ko na dia soana tuvisi tu mekadi sa qai nyaqoa ko mai vaturua qarigu, ko qai kilu pale sa na soana vaivatuvisi tana Tamasa.

⁴ Ba na Karisito tu sa na vinaokotona na Vavanau, ko ira doru qai vasosotoa na Karisito sa mai tavatuvisi pa moena na Tamasa.

Na inaalo tadira doru tinoni

⁵ Ko i Mosese sa tei kutia tu sa na veveina na soana qai tavatuvisi ira na tinoni qai tutia na Vavanau, pira sau, <<Na tinoni sa tuti vikivokotoria na garunu tana Vavanau sa mina tekuniria na toa sira,>> sau.

⁶ Ba na veveina na soana na Tamasa sa vatuvisiria ira qai vasosotoa na Karisito sa pira tu sau, <<Muke paranga vei pira pa bulomu sao, <I sei sa mina sae pa noka?> mukeu,>> sau. (Na ginuana sa kaki mai sae mai tu ko mai valageria sa na Karisito ko mina ule vanigita na soana tana taalo.)

⁷ Babi <<Muke paranga vei pira sao, <I sei sa mina gore ketakoi qai kole na gagaladi ira na tinoni matedi?> mukeu,>> sau. (Na ginuana sa kaki sa mai gore mai tu ko mai toni vasalea sa na Karisito ko mina ule vanigita na soana tana taalo.)

⁸ Ba pira tu sau sa na Kukuti Tabuna,
<<Sa koleona gu tamu sa na nongoro,
pa beberumu gu beto pa bulomu gu ao,>> sau.

Ko na nongoro isa sa na veveina na rarange ko isa tugu sa qe taraenia agei.

⁹ Ko vei muna ule votunia pa beberumu sa na Bangara si Jisu munagu beto vei muna vasosotoa pa bulomu sa na Tamasa sa vaturu mulea pana mate sisa, poni sa kode muna taalo sao.

¹⁰ Na tinoni sa vasosotoa pa bulona sa na Tamasa sa vaturu mulea pana mate si Jisu sa sa tavatuvisi pa moena na Tamasa sisa, beto ko na tinoni sa ule votunia sa na Bangara si Jisu sau sa sa taalo.

¹¹ Ura pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<Isa sa vasosotoa isa sa minake tavakea,>> sau.

¹² Ira na Jiu beto na tinoni karovodi sa kepore sa kame bi goto pa moena na Tamasa, ura kai muqisi Bangara gu sa na Bangara tadira doru, ko isa sa vaniria na mana lavata sira qai kiu alili lao pana tana.

¹³ Ura pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<Ira doru mai kiu alili lao pa nisongona na Bangara sa mai taalo,>> sau.

¹⁴ Ego ko na veveidi ira na Jiu sa ira kaki bai paranga, <<Ai mai vei mai boka kiu alili lao pana tana isa qai oqoro vasosotoa sira? Beto ai mai vei mai boka vasosotoa sisa qai oqoro nongoronia? Beto ai mai vei mai boka nongoronia sisa vei minake tatarae sisa?

¹⁵ Beto ko ai mai vei mai boka tarae sira vei na Tamasa minake garunu laoniria sira mai tarae? Ura sa tei pojaiona tu na Kukuti Tabuna sa pira sau, <Sa vavagua jola sa na lamedi ira qai pogosia na nongoro jongana!> sau,>> barigu sira kaki.

¹⁶ E sa sosoto tugu sisa, ba nake ira doru sa qai vasosotoa sa na nongoro jongana. I Aisea na tinoni kokorotai ba sa tei pojaiona tu, pira sau, <<Bangara, sa doro vei kepore sa kame bi vasosotoa na vavakato tamigei,>> sau.

¹⁷ Ko na vinasosoto sa sa pidoko votu lame tonai sa tanongoro sa na vavakato, beto ko na nongoro api sa lame tonai sa tatarae sa na vavakatona na Karisito.

¹⁸ Ego ba ara qa nanasa, ai vei qai oqoro isongo nongoro sosoto sira? Dai, qai tei nongoriadia tu,

vei tugu sa pojai na Kukuti Tabuna, pira sau,
<<Doru eqa pa peso sa votu lao kamu sa na
ovoveledi

beto pa ia bebetodi pana kasia gusu sa lao
kamu sa na dia nongoro,>> sau.

¹⁹ Ego ba ara qa nanasa, ai vei ira na tinoni Izireli
qaike vakabere vatalea sa na nongoro isa? Dai,
qai daidia gu vasosotoa sa, ko i Mosese tugu sa na
tinoni momoe pira sauniria,

<<Ara mana vakonogou sagou pana tadira nake
puku tinoni,

ko na gabaladi ira na tinoni karovodi mana
vatagigirinigou sagou,>> sau.

²⁰ Beto ko i Aisea ba sa paranga varene vei pira,

<<Ira tu qaike nyaqosiu sa qai batisiu sara,
qa bola votu tadira qaike nanasanisiu sara,>>
sau.

²¹ Goto na veveidi ira na tinoni Izireli sa pira tu
sau si Aisea, <<Na rane doruna sa qa kole kaqama
laoniria na limaqu tadira na tinoni qai tabu vain-
ongoro beto qai duduvili sara,>> sau.

11

I Tamasa sake kilu paleniria sira na tinoni Izireli

¹ Ego ko ara qa nanasa, ko ai vei sa kilu paleniria
na Tamasa sira na ona tinoni mekana? Dai ko
dai tugu! Ura ara gu ko ba kai tinoni Izireli tugu,
na gore lagere veiqa pana ti Ebarahami, ko na
bubutu Benijimani sara, ba na Tamasa sake kilu
palenisiu tu.

² Na Tamasa sake kilu paleniria sira na ona tinoni sa tei gigilariaona tu perangana tu. Ai vei quke gigilai tu agou sa isa sa pojai na Kukuti Tabuna na veveina i Elaija? Tonai sa ququmi lao pana tana Tamasa sisa, sa pira sau,

³ <<Bangara, ira na tinoni kokorotai tamu sa qai tei vamate beto pudala paleria tu, beto ira na mua idi tabuna vavakukuvudi sa qai tei jegara papaleria tu. Ara gu mekaqu sa qa kole jola, ko kopira qai korapa nyaqosiu ko mai vamatesiu mule qarigu,>> sau.

⁴ Ba na sa sau sa na ovovelena na Tamasa totonai? Pira sau sisa, <<Dai, nake ao gu mekamu. Koledia mule sira ka vitu tina tinoni ara qa tei vile kaleniria tu, ira qaike opo kokopo gore pa tutungudi ko bai vatarasaea sa na bekuna i Baala,>> sau.

⁵ Ko sa vei tugu pana totonai sa kopira ba koleona tugu sa kai minete kole jolana isa na Tamasa sa tei vileria tu ko qai vasosoto, ura isa sa roroquria sira.

⁶ Ko na vivile api isa sa roitinia na Tamasa sa sa koko vei pa ona vairoqu vaialona gu, nake pana kaki roiti jongadi qai roitiniria ira na tinoni. Ura vei na vivile tana Tamasa sa bi lame vei pana roiti tadira na tinoni, poni sa na vairoqu vaialona sa tonai mineke vei na vairoqu vaialona sa vei.

⁷ Ego ko na sa tanagu sa vei pira? Isa na soana mai tavatuvisi pa moena na Tamasa qai kole nyaqoa sa ira na tinoni Izireli sa qaike batia, ba ira kaki tinoni gu sa vileria na Tamasa sa qai batia. Goto ira doru sa qai tavakiqili,

⁸ isa tugu vei sa pojai na Kukuti Tabuna, pira sau,

<<I Tamasa sa vagoreniria na gagala rura lavata sira,

na matadi qaike boka babata beto na talingidi qaike boka nonongoro,

tinganai sa kamua tugu pana rane api,>> sau.

⁹ Beto i Devita ba pira sa paranga vei,

<<Na dia ivata tetekuna jongadi mi vei tu na sipata beto na vaqara

beto na patu vaitatupe ko mai gona tavakilasania!

¹⁰ Mai tavarodomogadia tu sa na matadi ko maike babata,

beto na pokotodi sa mi takokopo vei tu na tinoni sa pogoso mamata doru toto,>> sau.

Ira na Tinoni Karovodi qai Taalo

¹¹ Ego ko qa nanasa sara, ai vei tonai qai tatupe sira na tinoni Jiu poni sa ai vei qai gona vukeleniria sosoto ko qaike boka turu mule ligu? Dai ko dai tugu! Ba tonai qai maja paranga sira ko qaike vasosoto poni sa na inaalo sa sa lame tadira na tinoni karovodi, ko vei ko mi vakonorua sira na Jiu ko mai nyaqoa ko mai vasosotoa sa na Karisito.

¹² Ko vei na maja paranga tadira na Jiu sa vaisongia sa na kasia gusu beto na vukele tadira sa vaisongoniria na mana lavatana sira na tinoni karovodi, poni sa ai mina koi vei lavatana sa na mana mina lame tonai na vinaanye vaokotodi ira na Jiu sa mai vasosotoa sa na Karisito.

¹³ Ego kopira tamugou na karovomiu sa ma paranga. Ara tugu kisa na tinoni tagarunuqu qa tagarunu lao tadira na tinoni karovodi ko na roiti ninabulu sa udukunisiu na Tamasa api sa qa roqu vaporeveveina jolaia ara,

¹⁴ ko vei ko ba boka vakonorua sira na turaqu sosoto ko ba boka aloria sira kaki qau.

¹⁵ Ura tonai qai kilu palea ira sa na Karisito sa ira na goto tinoni mutu pa kasia gusu sa qai tavabaere lame tana Tamasa. Ko sa vei sa ai mina koi vei vavagua sa tonai mai mule lame ira? Kode mina vei puputa na tinoni sa mate sa sa toa ligu!

¹⁶ Beto ko vei na kipana sa tavaivana lao tana Tamasa vei na vua moena sa na madina, poni sa na batu bereti doruna ba na madina tugu. Beto ko vei ira na dia tite pa moa sa na madidi, poni sa ira na tudia ba na madidi tugu, ura vei na bagerena na gou sa bi madi, poni sa na kakaena na gou ba qai madi tugu.

¹⁷ Ego ko kaki kaena na gou olive taumana sa qai tei takaele pale tu ko na kaedi na gou olive piruna sa sa tasuni vatogasa lao ketakoi. Ko agou tinoni karovomiu sa qu vei puputa na kaedi na gou olive piruna isa ko qu somana tavagagani vatale pana tetekuna jongana sa koko sale vei pana bagerena na gou olive taumana.

¹⁸ Ko ao muke doro valavata mulenigo mekamu pa moedi na kae olive qai tei takaele pale tu. Ba vei muna rorove vei qu nyorogua valavata mulenigo mekamu poni sa mu roroqua sapi: nake ao na kaena sa qu pogosia sa na bagerena, goto na bagerena tu sa sa pogosigo sao na kaena.

¹⁹ Ba bu paranga sao, <<E, ba ira na kaena sosoto

sa qai tei takaele pale tu ko ara tu sa kopira qa tasuni vatogasa lao,>> bugu.

²⁰ E, sosoto tugu sisa. Ba na vuana qaike vasosotoa na Karisito sa beto qai takaele pale sira, goto ao sa qu vasosotoa gu na Karisito sa vei sa qu korapa turu vamauru. Ko sa vei sa muke doro vaululugo mekamu, goto mi kolego tu na pangaga.

²¹ Na Tamasa ira tu na Jiu qai vei na kaena sosoto na gou olive ba sake roqu tutumaniria goto sa kaele paleria tu, ko ao ba minake roroqu tutumanigo goto kode mina kaele palenigo tugu vei munake vasosoto sao.

²² Mu vainongoronia tu na vairoqu jongana beto na vaivakilasa neqina tana Tamasa ko! Ira qaike vasosotoa sa qai tekua na vinakilasa neqina, goto ao sa qu isongia nona vairoqu jongana vei munake beto totoravusia ao sa nona vairoqu jongana isa. Goto vei munake totoravusia ao sa nona vairoqu jongana isa poni sa ao ba muna takaele pale tugu sao.

²³ Goto vei mai beto vasekea ko mai vasosotoa ira sa na Karisito, poni sa ira ba kode mai tavasuni ligu lao mule pana kuta gogouna na olive sira. Ura na Tamasa mina boka vatogasa ligu laoria mule ketakoi qai kole perangana sira.

²⁴ Ura ao sa perangana sa qu vei na kae gou olive piruna na takaele kolena, ko nake tutina na toa umuma sa qu tasuni vatogasa lao pana kai gou olive taumana sao. Ko na munyalana jola gu sa na Tamasa mina suni vatogasa mule laoria sira na kaedi sosotona na gou olive taumana pana dia gou olive sosotona.

Ira na tinoni Izireli mai gabala

25 Ka visa tavitiqu tinoni karovomiu, ara qa nyorogua vivitiginia ko mu vakabere vatalea agou sa na vaivagigalai api isa perangana sa golomia na Tamasa, ko vei ko muke roroqua sa qu tavagigala pana miu roroqu mekamiu. Ira na tinoni Izireli sa qai vapatua na bulodi ba maike vei lalaodia sira, goto mai vapatua na bulodi tinganai mina kamua gu sa tonai na anye okotodi ira na tinoni karovodi mai tome lame.

26 Ego beto totonai sa ira doru tinoni Izireli sa mai taalo. Pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<Pa Zaione mina koko lame vei sa na inaalo, isa mina vagabala vapele paleria na uana sa vavakeporea na Tamasa i Jekopi.

27 Ko api sa na qua vinaego mana roitinia pana tadira:
ara mana vulasaria na dia sela,>> sau.

28 Pana kalena qai kilu pale ira sa na nongoro jongana sa qai vei na kana tana Tamasa sira poni sa qu tatoka sagou, goto pana kalena ira sa na tinoni taviledi tana Tamasa sa na Tamasa sa kora rapa roroquriaona sira ura na ona taringunguti sa tei koleona tu tadira na tamadi pa moa tu.

29 Ura na Tamasa sake boka beia na roquna na veveina na ona vaivana beto na ona vivile.

30 Agou na tinoni karovomiu sa perangana ba quke vatabea sa na Tamasa, ba kopira qu tei isongia tu sa na roroqu vaitokai tana ura ira na tinoni Izireli qaike vatabea sisa.

31 Ko kopira sa ira mutu sa qaike vatabea sa na Tamasa, ko isa tugu sa roroqu toka veinigou agou sa ira ba mina roroqu toka veiniria tugu sira.

³² Ura na Tamasa sa tei loa laoniria tu pana dia toa nake vatabe sira doru, ko vei ko mi vado-goroniria nona roroqu vaitokai sira doru sau.

I Tamasa mi tavatarasae

³³ Sa vaivagabara jola ai koi vei korina beto na lavatana sa na tavagigala beto na gigalai tana Tamasa!

I sei mina boka kori votuniria sira nona vivile,
beto i sei mina boka vakabereria sira nona soana!

³⁴ I sei mai tu sa tei gigilaiona tu sa na roquna na Bangara?

Babi i sei mai tu sa tei tinoni totoli vania tu sisa?

³⁵ I sei sa tei iania mai tu kaki sakasava perangana sa na Tamasa,
ko na Tamasa bi bei vania sisa?

³⁶ Bi mija tu sa kai tinoni bi tei iai mai tu babi tei tolinia mai tu sa na Tamasa, ura tana gu qai koko vei ko isa gu sa vapodakaria beto ko isa gu sa korapa gaitiria sa doru sakasava. Ko tana gu mi lao sa na vinatarasae kamua na kamua. Agua.

12

Mu toania na toa koregana

¹ Ego na Tamasa sa tei vadogoronigita tu sa nona vairoqu lavatana jola ko ara qa tepa vivitigigou sagou, ka visa tavitiqu, ko mu vania na Tamasa na miu toa vei kai vavakukuvu toana sa lioso beto sa vaqerai na Tamasa. Isa gu sa na vinatarasae tuvisina sosotona muna boka valaoa agou.

11:33 Aisea 45.15; 55.8. **11:34** Aisea 40.13; Jobi 15.8; Jeremae 23.18; 1 Koriniti 2.16. **11:35** Jobi 41.11.

² Muke vamalumia na uana tana kasia gusu api ko mi kole kuta uanania na miu toa, goto mu vamalumuria tu na miu roroqu ko mai kole tabei vakorega ko mu boka gigilai agou sa na nyorogua tana Tamasa, isa nona nyorogua sa jongana, sa vaivaqera beto sa tuvisi.

³ Na Tamasa sa tei vanisiu tu nona vaivana vairoqu sara ko sa vei sa qa korapa parangagou sagou doru okokoto tinoni: muke roroqu mule vasaego vivitigi jolania isa sa pada bu rove veinigo mekamu. Goto mu doro mulenigo mekamu pana soana tavagigala tu, ko agou doru mu okoto doria sa na miu boboka na padana na rarange sa okoto vanigou na Tamasa.

⁴ Gita ko pana kai tinida na soku sa na kokobu tinida, ba na okokoto kokobu tinida pira sa nake kai muqisina sa na dia roiti.

⁵ Ko pana soana vei tugu isa sa gita sa na soku ba taqe tavakai tini gu pana oda kole kame tana Karisito, ko taqe vaiisongai lao lame sa gita doru.

⁶ Ego ko taqe tei isongoria tu gita sira na okokoto boboka sa vanigita na Tamasa ko ta varoitiria. Vei na boboka pana ule votuna na nongoro tana Tamasa sa bu isongia, poni sa mu roitinia padana tugu na mua rarange.

⁷ Vei na boboka pana roiti ninabulu sa bu isongia, poni sa mu nabulu. Vei na boboka pana vaivagigalainia nona sosoto sa bu isongia, poni sa mu vaivagigalai.

⁸ Vei na boboka paranga vaneqina na rarange tana goto tinoni sa bu isongia, poni sa mu vaivaneqi. Na tinoni sa boka vaiianiria nona isisongo sa mi vaiia pana bulo jongana. Na tinoni

totoli sa mi roiti ngangalinia nona roiti. Na tinoni sa roroqu tokaniria ira na tinoni vaivasevidi sa mi roitinia pa qeqera sosotona.

Kaki vavanau pana toa tutina na Karisito

⁹ Na miu vairoqu mi koko pana bulomiu sosoto. Mu kilu pale sa na ikerena, goto mu aru tamania tu sisa sa jongana.

¹⁰ Mu mekarai vairoqu lao lame vei ira na tamatasi pana kai tatamana. Mu ngangali valavataria jolanigou mekamiu sira na goto tinoni.

¹¹ Muke udapelu, goto mu ngangalinia tu sa na toa ninabulu. Mu sutungu vavuvurungia sa na miu toa gagala. Mu nabulunina sa na Bangara.

¹² Tonai qu korapa vera gele vatalenia sisa mina roiti vanigou na Bangara sa mu suvere qeqera. Tonai mu gosoria na tapata poni mu sa vangajua. Mu totokai na vavara.

¹³ Ira na tinoni tana Tamasa qai vaivasevi sa mu iaria, beto mu revanga vaniria na miu ruma sira na tinoni kamudi.

¹⁴ Mu mananiria sira qai ngangulugou; e, mu mananiria tu, muke leleveniria

¹⁵ Mu somana qeqera tavitiria sira qai qeqera, mu somana lukana tavitiria sira qai lukana takulanga.

¹⁶ Mu mekarai suvere vaikamu. Muke roveria na sakasava kode muna vavalavata mulenigou mekamiu, goto mu somana suvere tavitiria tu ira na tinoni qaike tadogoro vaporeveveidi. Muke vavatinoni gigigalaigou mekamiu.

¹⁷ Muke beini ikerena sa na ikerena. Mu roitinia sa isa sa jongana pana dodoro tadira doru tinoni.

¹⁸ Ira na roiti muna boka roitiniria mekamiu sa mu roitiniria tugu, ko mu suvere bubule tavitiria ira doru tinoni.

¹⁹ Ka visa qua baere jojonga, muke vaibeimiu mekamiu tonai mai roiti lamenia nikerena tamu-gou, goto mu loa vania tu na lolomo sa na Tamasa ko isa tu mina aru veiniria. Ura pira tu sau sa na Tamasa pana Kukuti Tabuna, <<Ara tu sa mana roiti vaibei, beto ara tu mana vakilasaria sira qai roiti lamenia nikerena tamugou,>> sau sa na Bangara.

²⁰ Goto ao sa mu roitinia gu sisa vei sa pojai na Kukuti Tabuna, pira sau, <<Vei bi burana sa na mua kana, poni sa mu vatetekua. Vei bi kidepe sisa, poni sa mu vabukua. Ura vei muna roiti va-jongana vei pira ao, poni sa kode kea vivikerenia sa na mua kana,>> sau.

²¹ Muke vamalumia nikerena qai roiti lamenia ira pana tamu ko mi vakilasigo, goto ao tu mu vak-ilasania na mua roiti jongana sa na roiti ikerena.

13

Vataberia ira na tinoni mamata pa qavuna

¹ Agou doru mu vataberia sira qai isongia na neqi tana qavuna. Ura ira na qavuna sa qaike kole goboro goto na Tamasa tu sa vaniria na neqi, beto ko ira doru neqi mamata qai korapa kole sa na tei taviledi tu pana tana Tamasa.

² Ko sa vei sa na tinoni sa raja kokolosia sa na qavuna sa sa raja kokolosia tugu na tinoni isa sa na vinaturu tana Tamasa, beto ko ira na tinoni qai

roiti vei inara sa qai nyaqo tariniria mekadi na vinakilasa tana qavuna.

³ Ira na tinoni mamata sa qaike tavaturu ko na vamatagutudi ira qai roitinia na roiti tuvisidi, goto qai tavaturu sira ko na vamatagutudi ira tu qai roitineria na roiti ikeredi. Ko vei munake nyorogua matagutunia sa na tinoni mamata sa isongia na neqi tana qavuna poni sa mu roitinia gu isa vei sa tuvisi, beto sa isa mina doro valavatigo sao.

⁴ Ura isa ba kai nabulu tugu tana Tamasa ko sa roitinia sisa vei mina tokanigou agou doru. Ba vei muna roitinia na ikerena sao poni sa sa pada tugu ko mu matagutumua tu, ura nake goborona sa na neqi vaivakilasa sa isongia isa. Ura isa ba na nabulu tugu tana Tamasa ko na roiti tugu tana Tamasa sa roitinia tonai sa vakilasaria sira qai roitinia na roiti ikerena.

⁵ Ko sa tuvisina gu sa mu vatabea sa na qavuna, nake vei ko kita mi vakilasigo gu goto na monanamu ba sa pojanigo tugu na tuvisi.

⁶ Ko sa vei sa mu tabara vaokotoria sira na miu takisi, ura ira tugu na nabulu tana Tamasa sa qai korapa junonia na roiti teku takisi api.

⁷ Mu tabara lao sa ketakoi qu oqoro tabara lao: vei bi na takisi sa bu oqoro vaia poni sa mu vaia tugu sa na takisi isa, vei bi na takisidi na miu isisongo sa bu oqoro vaia poni sa mu vaia tugu sisa. Ira na padadi mai tapangaga ba qu oqoro pangaganiria poni sa mu pangaganiria, beto ira na padadi mai tavalavata ba qu oqoro valavataria poni sa mu valavataria sira.

Na toa vairoqu

⁸ Muke vakole jolaria sira na miu sasare sa pada bu tei vamateria tu perangana, goto isa tu mu vakole jolai sa na miu mekarai vairoqu. Ura na tinoni sa roroqua na goto tinoni sa sa tei vagore votua tu isa sa na Vavanau tana Tamasa.

⁹ Ura na garunu aipira, <<Muke babarata, muke vaivamate tinoni, muke iko, muke doro nyoroguania na ona na goto tinoni,>> beto bi koleona mule kaki garunu, sa qai taaru vaikamu pana kai garunu gu api, <<Mu roroqua na goto tavitimu vei puputa qu roroqu veinigo mekamu.>>

¹⁰ Tonai qu roroqua na goto tavitimu poni sa quke roitinia kai sakasava ikerena pana tana. Ko na vaokotona na Vavanau sa na vairoqu gu.

Na rane lame tana Karisito

¹¹ Ego ko mu toa vei isa qa tei pojanigou tu sagou ura qu gigilaimiu sa na totošo taze korapa toaia kopira. Na aoa sa tei kamu tu ko agou mu dorava pana miu puta, ura na totošo mina alogita na Tamasa sa kopira sa tata jolania totonai taze koni podalai vasosoto.

¹² Na bongi sa tei nonoro jola riuona tu, beto na vovola rane sa tei sae tu. Ko aria ko ta ulu paleria sira na roiti tana rodomo, ko ta vasaeria na sakasava vaipera tana kabere.

¹³ Ta rerege pana uana tuvisina vei na tinoni sa rerege pana rane kabere: take vaiminetainia na toa bubuku sa votua nikerena babi na toa bubuku goboro, take toania na toa vaivori lao lame goboro

13:9 Votu 20.13-15; Vavanau 5.17-19, 21; Matiu 19.18. **13:9** Iama 19.18; Matiu 5.43; 19.19; 22.39; Maka 12.31; Luke 10.27; Qelesia 5.14; Jekopi 2.8.

babi na toa manugu, take vaikokora na vaipera
babi na vaikono lao lame.

¹⁴ Goto mu popokonia tu agou sa na Bangara i
Jisu Karisito, beto muke vania na lolomo pana miu
roroqu sa na nyorogua ikerena tana tinimiu ko mi
taroiti votu pana miu toa.

14

Muke pitua na tavitimu

¹ Na tavitimu sa munyala pana ona rarange ko
sake boka roitiniria kaki sakasava qaike vajon-
ganai ira kaki tinoni sa mu vakamu vatalea tu
sagou qu neqi pana miu rarange. Ba tonai muna
vakamua poni sa muke gesoa sa na veveina na
ona vinasosoto isa.

² Pana tana kai tinoni sa vasosotoa sa sa jongana
gu sa mina tekua doru gogoto gagani sau, ba
na tinoni sa munyala pana ona vinasosoto sa na
gagani taumadi gu sa tekuria.

³ Na tinoni sake kiluniria doru gagani sa mike
doro vakepore veveinaia sa na tinoni sake boka
tekuria doru gagani. Beto ko na tinoni sa teku
gagani taumadi gu ba mike pitua tugu sa na
tinoni sake kiluniria doru gagani, ura na Tamasa
mekana tu sa tei vajonganai tu sa na tinoni isa.

⁴ I sei sao ko nake mua laona ba qu pitua tu
nona nabulu na goto tinoni? Pana dodoro tu tana
nona bangara mekan sa mina tadoro vei sa turu
vamauru babi sa vukele sa na nabulu isa. Ko kode
mina turu vamauru gu sisa, ura na Bangara kode
mina vaturu mauria sisa.

⁵ Kai tinoni sa doro veinia kai rane sa
poreveveina jolaniria ira na goto rane, goto

kai goto tinoni sa doro veiniria doru rane qai poreveveidi beto pana vinatarasaena na Tamasa. Ego pana ginugua api sa ira doru mai vilea sa isa sa tuvisi pana dia roroqu ko mai vasosoto vatalea.

⁶ Na tinoni sa sa doro vaporeveveina jolai sa kai rane sa sa roroqu vei isa pana valavatana na Bangara sisa. Beto na tinoni sake kiluniria doru gagani sa sa roiti vei pana valavatana na Bangara sisa, ura sa paranga jongana laonia tugu tana Tamasa sa na tetekuna. Beto ko na tinoni sake tekuria kaki goto gagani sa sa roiti vei pana valavatana tugu na Bangara sisa ko sa paranga jongana laonia tugu tana Tamasa sisa vei sa tekua.

⁷ Nake vei ko na vaqera mulenigita gu mekada sa taqe toa sa gita, beto ko nake vei ko na vaqera mulenigita gu mekada sa taqe mate sa gita.

⁸ Ura tonai taqe toa poni sa na Bangara tu sa taqe toa vania, beto tonai taqe mate poni sa na Bangara tu taqe mate vania. Ko vei tabe toa ba tabe mate poni sa ba na ona tugu na Bangara sa gita.

⁹ Ko sa vei tugu api sa na Karisito sa mate beto sa toa mule, ko isa sa bangara betoniria sira na tinoni toadi beto vei tugu na tinoni matedi.

¹⁰ Ko ao kai pukuna ai sa vei qu pitua tu na tavitimu? Beto ao kai goto pukuna ai sa vei sa qu doro vakepore veveinaia tu na tavitimu? Ura gita doru sa kode tana turu beto pa moena na totoqona vaituti tana Tamasa, ko isa tu sa mina pitua sisa taqe roitinia.

¹¹ Ko taqe gigilaioda gita sa vei isa ura pira sau sa na Kukuti Tabuna,

<<Ara na Tamasa toaqu sapi, sau sa na Bangara,

ko pa moequ ara mai todongo sira doru tinoni,
beto ira doru mai ule votunia sa ara sa na Tamasa,>> sau.

¹² Ko totonai sa tana okoto oe laonia na Tamasa sira na okokoto oda roiti, ko isa mina roitinia na vivile vaipitu.

Muke toni vasetai na tavitimu

¹³ Ego ko na Tamasa tu sa mina pitugita sa gita doru, ko sa vei sa gita take vaipitu lao lame. Goto mu doro viloto vatalea tu ko muke langono patu vaivavukule beto na patu vaivatatupe pa moena na tasimu.

¹⁴ Ara qa gigilai beto qa vasosoto vatalea pana qua kole kame tavitia na Bangara i Jisu, sa na gagani mekana sa sake tabunana tagani. Ba vei kai tinoni bi rove veinia sa tabunana sa kai gagani, poni sa sa tabunana tugu tana sisa.

¹⁵ Vei bi pana ginugua gagani gu bi tavamamata pana ona roroqu sa na tavitimu, poni sa quke korapa toania na vairoqu sao. Muke vamalumia na mua gagani ko mi aru ngangulia sa na rarange tana tinoni sa matenia na Karisito.

¹⁶ Ko muke vamalumia sa na miu roiti jongana ko mi tapoja vivikere.

¹⁷ Ura na binangara tana Tamasa sa nake veveina na gagani babi na buku, goto na veveina tu na toa tuvisina, na toa vabubuleai lao tadira goto tinoni, beto na toa qeqera sa koko lame vei tana Gagala Tabuna.

¹⁸ Ko na tinoni sa nabulunia na Karisito pana toa vei pira sa sa vaqerai na Tamasa beto sa tavajongana tugu vei pana dodoro tadira na tinoni.

¹⁹ Ego ko ira tu na sakasava qai valamea na susuvere vabubuleai beto ko ira na sakasava qai ovulia na goto tinoni sa taqe nyaqo vivitigiria gita.

²⁰ Ko muke aru vikeria pana ginugua gagani gu sa na roiti sa roitinia na Tamasa pana toa tana tinoni sa vasosoto. Doru gagani sa na liosodi ko mai boka tateku, ba sa sela tugu sisa pana tana tinoni tonai sa tekua kai gagani, poni sa vatatupenia ko sa vavukelia sa na dia rarange sira kaki goto tinoni ura qai rove veinia sa sela sa na tekuna na gagani isa.

²¹ Sa vavagua jola sa muke tekua sa na masa babi na buku vaini, babi kaki sakasava mule mai boka vatatupenia ko na vavukelia sa na rarange tana tavitimu ura isa sa rove veinia sa sela sa na tekuna na gagani isa.

²² Ao na mua vinasosoto pana tekuna doru gagani sa mu kopunia pa vaikorapaimiu ao gu beto na Tamasa gu. Sa tamana sa na tinoni sake pitu mulenia mekana pana bulona tonai sa roitinia sa isa vei sa tuvisi pana ona roroqu.

²³ Ba na tinoni sa ruarabeke sa tonai sa teteku poni sa na tinoni tapituna sisa, ura sake koko vei pana ona rarange sa na roiti sa roitinia. Ko na roiti sa taroiti ba nake koko veina pana rarange sa na sela tugu sisa.

15

Vaqeraria na goto tinoni, nake mekamiu

¹ Ego ko gita taqe boboka sa ta pogoso tokaniria na pogoso mamata sira qai munyala beto ko take vaqera mulenigita gu mekada.

² Gita ta okoto vaqerai na goto tavitida pana sakasava isa vei mina tokania beto mina ovulia isa.

³ Ura na Karisito ba sake vaqera mulenia mekana, goto na veveina isa na Karisito totonai sa paranga lao tana Tamasa sa pira tu sau sa na Kukuti Tabuna, <<Na paranga ikikeredi qai gonanigo ao Tamasa, sa qa varaja betoria ara,>> sau.

⁴ Ko ira doru sakasava qai takuti pana Kukuti Tabuna sa qai takuti ko na vagigalaida gita, ko pana korapana na turu vangaju beto na manoto taqe tekua pana Kukuti Tabuna sa taqe vera gele vatalenia gita sisa sa taringungutinia mina roiti vanigita na Tamasa.

⁵ Na qua tepa sa na Tamasa isa na kutana na turu vangaju beto na manoto sa mi vanigou na boboka ko mu mekarai kame pana miu vairoqu pana suvere vei sa suvere vei i Jisu Karisito,

⁶ ko pana kai rorove beto pana kai ovovele mu vatarasaea agou sa na Tamasa, isa na Tamana na oda Bangara i Jisu Karisito.

Na Nongoro Jongana tadira na Jiu beto na Tinoni Karovodi

⁷ Ego ko agou doru sa mu mekarai vaivatoga lao lame pana miu toa ko na Tamasa mi tavatarasae, kai muqisi vei na Karisito ba sa vatogagou tugu sagou.

⁸ Ara qa paranga vei pira ko kita mu mumania agou sa na Karisito sa lame nabuluniria sira na tinoni Jiu ko sa vatadogoronia sa na sosoto tana Tamasa, ko sa vagore votua isa sa na taringunguti sa valamea na Tamasa tadira na kuta tamada pa moa.

⁹ Ko ira na tinoni karovodi ba mai boka vatarasaea na Tamasa ura isa sa roroqu tokaniria sira. Ko na tei tapojana tu pa Kukuti Tabuna sa sa vei api, isa pira sau,

<<Ko ara mana vatarasaego sao pana vaikora-paidi ira na tinoni karovodi,
beto mana kera lao pana tamu sara,>> sau.

¹⁰ Beto pira mule sa poja vei sa na Kukuti Tabuna, <<Agou na tinoni karovomiu sa mu somana qe-qera tavitiria sira na tinoni taviledi tana Tamasa!>> sau.

¹¹ Ko pira mule sau sa na Kukuti Tabuna, <<Vatarasaea na Bangara, agou doru tinoni karovomiu,
beto mu vatarasaea isa agou doru tinoni!>> sau.

¹² Beto ko i Aisea ba pira mule sau, <<Kame pa tutina i Jese sa mina lame
ko isa mina turu bangaraniria sira na tinoni karovodi,
ko pana tana mai vakolea na dia rarange sira na tinoni karovodi,>> sau.

¹³ Na Tamasa isa sa vagelenigita vuka risa mi vapugelenigou na qe-qera beto na bule ura qu rangea isa, ko na neqi tana Gagala Tabuna mi

15:9 Kera Vinatarasae 18.49; 2 Samuela 22.50. **15:10** Vavanau 32.43. **15:11** Kera Vinatarasae 117.1. **15:12** Aisea 11.10; Dodogoro 5.5.

vapugele nyonyoanigou na rarange gelena sisa mina vanigou na Tamasa.

Na ginuana sa paranga vaneqi i Paula

¹⁴ Ka visa tavitiqu, ara mekaqu qa gigila vatalegou sa agou sa pugelegou na roiti jongadi, ura qu gicalai vatale beto qu boka vaivavanau lao lame.

¹⁵ Ba pana leta api ara qa nyorogua paranga vaneneqinigou sa kaki ginugua ko agou muke mumaniria sira, ura ara sa na Tamasa tu sa vanisiu nona roroqu vaialona sara

¹⁶ ko qa nabulunia ara si Jisu Karisito pana tadira na tinoni karovodi. Qa roiti vei na iama sara ko qa vaivagigalainia na nongoro jongana tana Tamasa, ko ira na tinoni karovodi mai vasosoto sa mai vei na vaivana sa vagerai na Tamasa beto sa vamadia na Gagala Tabuna.

¹⁷ Ego ko pana qua kole kame ti Jisu Karisito sa ara qa boka vaqataniria sira na qua roiti qa nabulunia na Tamasa.

¹⁸ Ara maneke pojaria mule sira goto sakasava, goto ira gu sa vanisiu na boboka na Karisito ko qa roitiniria ko ira na tinoni karovodi mai vasosotoa na nongoro jongana. Na Karisito sa roitiniria pana taqu sa aipira pana qua paranga na roiti,

¹⁹ pana neqidi na vinagigila beto na roiti vaivagabaradi. Ko qa boka roitiniria ara sa aipira pana neqi tana Gagala. Ko na vuana sa podalai pa Jerusalema ko mi livutu kamua pa ia pa Ilurikoni sa qa tei vaokotia tu ara sa na vavakatona na nongoro jongana tana Karisito.

²⁰ Ko ara sa na qua kuta ngangali sa vei ko ma vavakatonina na nongoro jongana pana eqa tu sa oqoro isongo tanongoro na isongona na Karisito

qau. Ura vei mana roiti pana eqa sa tei tanongoro tu poni sa kode mana vei gu na tinoni roiti ruma sa vaturua na ruma pana ona kokovana tu na goto tinoni tu.

²¹ Goto ara qa roitinia tu sisa vei sa pojai na Kukuti Tabuna, pira sau,

<<Ira qai oqoro taule vanania isa sa mai babata, beto ira qai oqoro nongoronia sa mai gigilai,>> sau.

Na ngunguti ti Paula ko mina kamu pa Romu

²² Ego ko pana ginuana qa vavakatonina na nongoro jongana api sa ara qa kole tasusuqutu kubo totošo ko qake boka lame tamugou sara.

²³ Ba kopira kepore mule sa kaki ia pana eqa pira qai oqoro nongoronia na Karisito, beto na qua nyorogua ko ba lame ovikigou sa sa tei kolena tu soku aoro,

²⁴ ko kopira qa rovea sa kode mana boka noso ko mana ovikigou sagou tonai mana rererege lao pa eqa pa Sipeni. Ko qa rovea sa pana qua rerege jola vei ketakoi sa mana dogorogou sagou, ko agou ba pana liguna mana suvere qeqera tavitigou iapeki totošo gu poni muna boka vatana tokanisiu pana qua rererege.

²⁵ Ba kopira sa ma pogoso gore vaniria mai na vaivana poata ira na tinoni tana Tamasa pa Jerusalema qau.

²⁶ Ura ira na ekelesia pa Masidonia beto pa pikata gugusu pa Akaia sa pana dia qeqera qai vaikamuniria sira na vaivana pira ko mai

tokaniria sira na tinoni golabadi qai suvere tavitiria ira na tinoni tana Tamasa pa Jerusalema qarigu.

²⁷ Ko pana dia qeqera beto ko pana dia rorove sa sa pada tugu ko bai roiti vei qarigu poni sa qai roiti vei pira. Ura ira na tinoni karovodi sa qai somana tatoka pana dia toa gagala tonai qai nongoria na nongoro jongana pana tadira, ko sa pada tugu sa ira na tinoni karovodi mule mai tokaniria pana kalena na dia isisongo sira na tinoni Jiu qai vasosoto pa Jerusalema.

²⁸ Ego ko tonai mana vaokotia mai tu ara sa na roiti api ko mana tei vakarovo vatale laoa tu ara tadira pa Jerusalema sa doru poata qai vaikamuniria aipira, poni sa beto mana soni jola vei tamugou ko mana lao pa Sipeni.

²⁹ Ko qa gigila vatalea sa tonai mana lame tamugou sa kode na mana lavata tana Karisito sa mana pogoso lamenia ara.

³⁰ Ego taqe tei kole kame tavitia tu na oda Bangara i Jisu Karisito sa gita beto na Gagala sa tei vanigita tu na vairoqu ko taqe boka mekarai vairoqu. Ko sa vei sa, ka visa tavitiqu, qa tepa vivitigigou ara sagou ko mu somana tavitisiu pana vavara vaneqi lao tana Tamasa,

³¹ ko ma tavalegasaniria ara sira na tinoni qaike vasosoto pa Jiudia beto ko ira na tinoni tana Tamasa pa Jerusalema ba mai qerania sa na roiti ninabulu mana roitinia.

³² Mu vavaraniria sa aipira, ko vei pana nyorogua tana Tamasa poni sa tonai mana lame kamugou sagou sa mana minere mai ko mana tavangangali mule pana tamugou.

³³ Na qua vavara sa na Tamasa bule mi somana tamugou doru. Agua.

16

Na roroqu ti Paula lao tadira na okokoto tinoni pa Romu

¹ Ego qa ule vanigou ina ko muna boka rangea si Poibe, isa kai luluda rereko pana oda kole kame tana Karisito beto ko isa tu sa kai nabulu pana ekelesia pa gusu pa Kenikiria.

² Ko mu vakamu vatale veinia kai tinoni ta Bangara sisa pana uana garona vei tage vavakamuria ira na tinoni tana Tamasa beto ko mu doro tokania pana kaki sakasava bi qasania tonai sa korapa tamugou. Ura kai rereko vaitokai vatale tadira na kubo tinoni beto ko taqu tugu vei sisa.

³ Mu pojaniria na qua roroqu tadira Pirisila beto i Akuila na marenena. Ira sa qai mekarai roiti tavitisiu ara pana nabuluna i Jisu Karisito,

⁴ beto vei ko mai aloa na toa taqu qarigu poni sa qaike matagutu gona pale sosoto na dia toa. Ko nake ara gu mekaqu sa qa paranga lao tadira, goto ira doru ekelesia tugu vei tadira na tinoni karovodi sa qai paranga jongana lao tadira.

⁵ Mu pojaniria tugu vei na qua roroqu sira na ekelesia qai vavaikamu pana ruma tadira karu.

Mu pojania na roroqu tana qua baere jonga i Ipaenitosi, isa na tinoni momoe pa eqa pa Esia sa vasosotoa na Karisito.

⁶ Mu pojania na qua roroqu ti Mere, isa sa pavu tale vivivanigou agou.

⁷ Mu pojaniria na qua roroqu tadira Adoronikosi beto i Iuniasi, ira na Jiu tavitiqu

ara beto ko perangana ba qai suvere tavitisiu tu ara pa ruma vaipiu. Na tinoni tagarunudi poreveveidi beto ko tonai tu qa oqoro gigilai na Karisito ara sa qai podalai tutia na Karisito sira.

⁸ Mu pojanian na qua roroqu ti Amipiliatosi, isa na qua baere jongana sa tutia na Bangara.

⁹ Mu pojanian na qua roroqu ti Ubanosi, isa na tinoni sa mekarai roiti tavitigita pana roiti tana Karisito; beto mu pojanian tugu vei na qua roroqu ti Sitakusi, isa na qua baere jonga.

¹⁰ Mu pojanian na qua roroqu ti Apelesi, isa na tinoni nabuna pana ona rarange lao tana Karisito; beto mu pojaniria tugu vei na qua roroqu tadira na puku tatamana ti Arisitobulosi.

¹¹ Mu pojanian na qua roroqu ti Herodioni, isa na Jiu tavitiqu; beto mu pojaniria tugu vei na qua roroqu tadira pana puku tatamana ti Nakisosi, ira qai vasosotoa na Bangara.

¹² Mu pojaniria na qua roroqu ira karu rereko ira Turupaina beto i Turuposa, ira qai pavu tale-nia na Bangara; beto mu pojanian tugu vei na qua roroqu na rereko i Pesis, isa na oda baere jonga sa pavu tale vivivania na Bangara.

¹³ Mu pojanian na qua roroqu ti Ruposi, isa na tinoni sa tabata pikatana na ona na Bangara; beto mu pojanian tugu vei na qua roroqu tana tinana, isa ara ba sa kopu veinisiu tugu na tuna.

¹⁴ Mu pojaniria na qua roroqu tadira Asunikiritosi, i Pelegoni, i Hemesi, i Patorobasi, i Hemasi, beto ko ira doru qai tutia na Karisito qai somana suvere tavitiria ira.

¹⁵ Mu pojaniria na qua roroqu tadira Piloloqosi, i Jiulia, i Nereusi beto na luluna rereko, beto i

Olumipasi beto ira doru tinoni tana Tamasa qai suvere tavitiria ira.

¹⁶ Mu vaigosoro pana uana madina tonai mu vaikamu. Ira doru ekelesia tana Karisito pana ia lani qai garunu laonia na dia roroqu tamugou.

Na vavanau vinabebetona

¹⁷ Ego qa tepa vivitigigou ara sagou, ka visa tavitiqu, ko mu doro kopuniria sira qai roitiniria na vavaipiarai beto na vavaivavukele. Na dia roiti sa goto pana vaivagigalai isa agou qu tei tekua tu, ko mu ukuniria sira na tinoni vevei inara

¹⁸ Ura ira na tinoni vevei inara sa nake oda Bangara na Karisito sa qai nabulunia, goto qai roiti tutia na dia nyorogua gu mekadi. Qai paranga vagigigalai beto qai paranga valolomoso ko qai nyoravaria na roqudi sira sa munyala gu na toni vapidudi.

¹⁹ Ba na veveimiu agou qu vatabea na nongoro jongana tana Karisito sa sa tanongoro tadira doru tinoni, ko na veveimiu agou sa qa qerania sara. Ko qa nyoroguanigou sa agou mu tavagigala ko mu roitinia na jongana, beto mu lioso ko mu kilu pale na ikerena.

²⁰ Ko vei muna vei agou poni sa na Tamasa, isa na kutana na bule, sa tata mina vakilasia ko muna bangara jolania agou si Setani. Na vairoqu vaialona ta noda Bangara i Jisu mi somana kole tamugou.

²¹ Sa garunu laonia nona roroqu tamugou si Timote, isa sa mekarai roiti tavitisiu ara; beto vei tugu ira Lukasi, i Jasoni beto i Sosipatorosi, ira na turaqu ara.

²² Ara Tetiosi, kai tinoni tugu tana Bangara beto qa kuti vagorea na leta api, sa qa garunu laonia na qua roroqu tamugou.

²³ I Qaios, isa sa vatogasiu ara Paula pana ona ruma beto ko na ekelesia doruna ba sa vavaikamu tugu pana ruma tana, sa sa garunu laonia na ona roroqu tamugou. I Erasitasi, na tinoni kokopu poata tana gusu lavata lani, beto ko i Kuatosi na turada, ba qai garunu laoniria tugu na dia roroqu tamugou.*

Na vinatarasae

²⁵ Isa sa boka vaturu vaneqigou vei sa ulenia na nongoro jongana taqu beto tonai sa tatarae i Jisu Karisito, beto isa vei sa tadogoro votu pana sosoto sa tagolomo pana soku toto so pa moa,

²⁶ ba kopira sa tei bola votu tu pana kukuti tadira na tinoni kokorotai beto ko pana vaigarunu tana Tamasa kole jolana, ko ira doru puku tinoni mai vasosotoa beto mai vatabea sisa,

²⁷ isa sa kai memeka Tamasa gigigalaina jola mi tavatarasae, pana roiti ti Jisu Karisito, kamua na kamua! Agua.

* **16:23** Kaki kukuti pa moadi na pikata 24 sa kole lani ko pira sau, <<Na vairoqu vaialona ta noda Bangara i Jisu Karisito mi somana kole tamugou doru.>>

Luqa Full Bible

The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1